

Treball de fi de grau

Títol

**Anàlisi quantitativa i qualitativa del tractament
informatiu de la
immigració irregular a Espanya**

Autor

Martí Mas Pastor

Professor Tutor

Francesc Burguet Ardiaca

Grau

Periodisme

Tipus de TFG

Recerca

Data

31/05/18

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	Anàlisi quantitativa i qualitativa del tractament informatiu de la immigració irregular a Espanya		
Castellà:	Análisis cuantitativo y cualitativo del tratamiento informativo de la inmigración irregular en España		
Anglès:	Quantitative and qualitative analysis of the media coverage of irregular immigration in Spain		
Autor/a:	Martí Mas Pastor		
Tutor/a:	Francesc Burguet Ardiaca		
Curs:	2017/2018	Grau:	Periodisme

Paraules clau (mínim 3)

Català:	Prensa, Espanya, Immigració
Castellà:	Prensa, España, Inmigración
Anglès:	Press, Spain, Immigration

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	Anàlisi basada en les informacions que apareixen en els 3 diaris madrilenys amb més difusió sobre la immigració irregular a Espanya. L'anàlisi té com a objectiu determinar el posicionament ideològic de la premsa espanyola respecte la immigració irregular. Per fer-ho s'ha realitzat un anàlisi quantitatiu i qualitatiu de portades, pàgines d'interior i articles d'opinió de 3 episodis: La Crisi dels caiucs (2006), la Tragèdia del Tarajal (2014) i el Cas Archidona (2017).
Castellà:	Análisis basado en las informaciones que aparecen en los 3 diarios madrileños con más difusión sobre la inmigración irregular en España. El análisis tiene como objetivo determinar el posicionamiento ideológico de la prensa española ante la inmigración irregular. Para hacerlo se ha realizado un análisis cuantitativo y cualitativo de portadas, páginas de interior y artículos de opinión de 3 episodios: La crisis de los cayucos (2006), la Tragedia del Tarajal (2014) y el Caso Archidona (2017).
Anglès:	Analysis based in the contents of the three most distributed newspapers that are also edited in Madrid related to irregular immigration. The analysis aims to determine the ideological positioning of the spanish press regarding irregular immigration. Newspaper front pages, the opinion section and regular piece of news have been analyzed in three diferent periods of time: The dugout canoe crisis (2006), the Tarajal tragedy (2014) and the Archidona case (2017).

Índex

1	Introducció	3
1.1	Motivació	3
1.2	Hipòtesi	4
2	Marc teòric	5
2.1	Història de les migracions	5
2.2	La immigració a Espanya	7
2.2.1	Tractament informatiu de la immigració a Espanya . . .	9
2.3	Els mitjans analitzats	11
2.3.1	L'ABC	11
2.3.2	El Mundo	12
2.3.3	El País	13
3	Metodologia	15
3.1	Mostra analitzada	15
3.1.1	Els diaris	15
3.1.2	Els casos	16
3.1.2.1	La «Crisi dels caiucs»	16
3.1.2.2	La «Tragèdia del Tarajal»	16
3.1.2.3	El Cas Archidona	17
3.1.3	Les unitats d'estudi	17
3.2	Instrument d'anàlisi	18
3.2.1	Anàlisi de portades	19
3.2.2	Anàlisi de pàgines d'interior	23
3.2.3	Anàlisi de les peces d'opinió	29
4	Anàlisi de resultats	31
4.1	Anàlisi de portades	31
4.1.1	Anàlisi de les imatges de les portades	33
4.1.2	Anàlisi dels titulars de les portades	35
4.1.3	Anàlisi de la valoració de les portades	36

<i>ÍNDEX</i>	2
4.2 Anàlisi d'interior	38
4.2.1 Anàlisi de les imatges de les informacions d'interior . .	40
4.2.2 Anàlisi dels destacats de les informacions d'interior . . .	42
4.2.3 Anàlisi de les fonts de les informacions d'interior	44
4.2.4 Anàlisi dels titulars de les informacions d'interior	45
4.2.5 Anàlisi de la valoració de les informacions d'interior . .	47
4.3 Anàlisi d'opinió	49
4.3.1 Anàlisi de la valoració de la secció d'opinió	50
5 Conclusions	53
6 Bibliografia	55
7 Annexos	57

Capítol 1

Introducció

La societat espanyola s'ha hagut d'adaptar en els últims anys a conviure amb persones d'altra nacionalitat. Espanya no ha estat mai històricament un país receptor d'immigrants, sinó exportador de mà d'obra a l'estranger. Ara bé, la fi de la dictadura franquista i l'entrada d'Espanya a la Unió Europea, juntament amb la posició geogràfica d'Espanya, han servit d'al·licient perquè molts immigrants decidissin venir a buscar millors condicions de vida. L'augment ha sigut exponencial fins arribar a percentatges de població immigrant similars als de França o Anglaterra.

La diferència amb aquests dos països és que tenen una tradició receptora d'immigrants, així que la societat ja ha superat aquest xoc cultural que es pot provocar en primera instància. La premsa espanyola va haver de crear un discurs sobre immigració sense prou claus com per entendre bé els immigrants. El resultat és un discurs matusser carregat d'estereotips negatius que perjudica la visió que la ciutadania té sobre els immigrants.

Els immigrants són presentats com una amenaça que creua el mar disposada a tot i que ve a delinquir i a robar la feina als espanyols. Aquesta percepció va quallar en la societat espanyola i es va agreujar quan va començar la crisi que afecta el país l'any 2008, ja que les enquestes d'opinió demostraven una percepció negativa de la immigració, associant-la a actes vandàlics, delinqüència i pèrdua de llocs de treball.

1.1 Motivació

A nivell personal, em vaig començar a interessar pel fenomen migratori a partir de la controvèrsia que va generar una campanya publicitaria de *Plataforma x Catalunya* de cara a les eleccions municipals de 2011. La formació de Josep Anglada mostrava unes nenes en un parc saltant a corda. Després d'un lapsus

temporal fins l'any 2025, es seguia saltant a corda en el parc, però qui ho feia ara eren noies musulmanes tapades amb burca.

Posteriorment a la meua ciutat, Badalona, hi va haver una altra campanya molt polèmica del Partit Popular Català, encapçalada per Xavier Garcia Albiol. En la seva campanya electoral per les eleccions municipals de 2015 Albiol va utilitzar l'eslògan «Netejant Badalona».

Aquesta estigmatització dels immigrants, obviant tots els aspectes positius que aporten a la societat, no s'hagués pogut transmetre si no fos per la complexitat de mitjans de comunicació que actuen com altaveus d'aquest pensament. Tot mitjà té una línia editorial i aquesta es mostra a l'hora d'informar. Analitzar el contingut publicat als mitjans per discernir quins informen èticament sobre la immigració i quins opten per una estereotipació negativa d'aquests és un tema que havia volgut abordar i el Treball de Final de Grau s'ha presentat com la oportunitat idònia per fer-ho.

1.2 Hipòtesi

Els mitjans de comunicació contribueixen a la formació d'un imaginari estereotipat ple de prejudicis sobre la immigració, obviant un treball de conscienciació ciutadana sobre els motius pels quals les persones decideixen emigrar del seu país. Aquesta estereotipització es produeix mitjançant un vocabulari específic ple de connotacions negatives i imatges que mostren els immigrants adoptant una actitud bel·ligerant.

Parteixo de la premissa que els mitjans amb una línia editorial més d'esquerra tindran una visió més positiva sobre la immigració que els mitjans de dretes. També crec que els immigrants tindran més presència en els primers mitjans.

Capítol 2

Marc teòric

Segons la Organització Internacional de les Migracions la migració humana és «el moviment d'una població cap el territori d'un altre Estat o dins del territori del mateix Estat que engloba tots els moviments de persones, independentment de la mida, es causes i la composició dels migrants». Aquesta és una definició acceptable amb la concepció actual del territori i la seva administració, però cal recordar que les migracions humanes van començar abans que existissin els primers estats.

2.1 Història de les migracions

La ocupació gradual del món ha estat el resultat de dues forces combinades: la capacitat de reproducció i creixement geogràfic i la capacitat de desplaçament, és a dir, la possibilitat de migrar (Bacci, 2012). Aquestes dues forces han permès a l'espècie humana conquerir tota la terra.

El primer homínid en sortir de l'Àfrica va ser l'*Homo Ergaster* fa gairebé dos milions d'anys. Aquest homínid, amb un cos més estilitzat que els seus antecessors, estava més preparat per recórrer llargues distàncies (González-Martín, 2010) i es va distribuir per tot el món. Un altre dels fets que va propiciar la seva expansió fou la seva dieta, que incloïa un major consum de carn i, en conseqüència, més energia per fer front a les llargues jornades de camí. Aquesta propagació va trigar milions d'anys a completar-se ja que es calcula que els primers *homos* en arribar al continent americà ho van fer fa prop de 20.000 anys, aprofitant la glaçada del Mar de Bering (Bacci, 2012).

En el neolític, l'aparició de l'agricultura possibilita el sedentarisme i el moviment humà queda relegat a interessos polítics (conquesta de territoris) i comercials (intercanvi de productes amb altres zones). Com la colonització del món, l'assentament de l'espècie humana és un procés lent. Comença fa aproxima-

dament 9.000 anys a Orient Mitjà i acaba a les Illes Britàniques fa 5.000 anys. D'aquesta manera comencen a crear-se comunitats i, amb elles, es creen idiomes, cultures i estils de vida específics per a cada societat.

En l'Edat Mitjana apareix una nova forma de migració: la dels artesans. Després d'un període d'aprenentatge que podia durar fins 10 anys, un mestre artesà enviava als seus deixebles a centres urbans més grans perquè acabessin de perfeccionar la seva tècnica o simplement perquè exercitessin la professió que els havia estat ensenyada. Aquestes migracions, conegudes com «anys d'aprenentatge itinerant» i regulades pels gremis de treballadors, van acabar provocant altres migracions d'artesans més generalitzades. Destaca el cas dels enginyers, que es traslladaven d'un lloc de treball a un altre (Sassen, 2013).

A partir de l'any 1500 comença un flux constant de migracions transoceàniques. Europa, que en segles anteriors havia estat el destí d'immigrants, es converteix en exportadors de recursos humans a la resta del món (Bacci, 2012). Aquesta tendència exportadora no quedaria revertida fins mitjans del segle XX. Més de 2 milions de persones van sortir d'Europa entre 1500 i 1760, essent Espanya, Gran Bretanya i Portugal els països amb més emigrants (Eltis, 2000). Aquesta onada migratòria va suposar l'èxode de gairebé un 2% de la població europea de la època. Si bé es tracta d'una xifra relativament baixa, van ser suficients per imposar la seva llengua, religió, institucions i costums a les seves destinacions. En aquesta època també es produeix una persecució religiosa que desplaça milers de persones. És el cas de l'expulsió dels jueus del territori espanyol l'any 1492 i de les guerres de religió a França que es van produir entre l'any 1562 i 1598.

La revolució industrial és un altre punt clau en la història de les migracions. L'aparició de noves tecnologies, la mercantilització dels mitjans de producció i la consolidació de l'activitat industrial van propiciar una doble migració. D'una banda trobem un èxode interior, dins de les pròpies fronteres del país. El creixement demogràfic i la capacitat del sector industrial per contractar gent va propiciar que joves de zones rurals abandonessin el camp per emigrar a les ciutats en busca de millors condicions de vida. D'altra banda trobem un flux migratori cap als països industrialitzats i que compten amb més recursos. Aquesta nova realitat va suposar un creixement exponencial de les ciutats i, especialment, de les capitals. Londres va passar de 880.000 habitants l'any 1801 a tenir més de 4 milions de persones l'any 1901. París va tenir un increment de més de 2 milions de persones durant el segle XIX.

A partir de 1900 les migracions es centren en les guerres i cobra especial importància la figura del refugiat. Un refugiat és, segons la Convenció de Ginebra, «una persona que per esdeveniments transcorreguts abans de l'1 de gener de 1951 i degut a temors de ser perseguit per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o idees polítiques, es troba fora del seu país de naixement». Ara bé, aquesta definició es va adoptar l'any 1951. Abans el

terme refugiat s'emprava per referir-se a protestants que havien estat expulsats de França el segle XVII. No és fins l'any 1976 que l'Enciclopèdia Britànica expandeix la definició de refugiat a qualsevol persona que abandona el seu país perquè és perseguida (Sassen, 2013). Els refugiats eren persones de prestigi, com Albert Einstein o el Dalai Lama.

Després de la Segona Guerra Mundial, Europa viu una reconstrucció i creixement. Des de 1950 fins 1973 les rendes per càpita va augmentar dues vegades i mitja. Aquesta immigració segueix essent principalment entre països europeus, on emigrants d'Itàlia, Espanya, Portugal i Grècia arriben a països de l'Europa central i aporten una mà d'obra abundant i flexible. També s'importa mà d'obra de les antigues colònies de Gran Bretanya i França. La majoria d'aquestes migracions es produeix gràcies a un programa de reclutament amb supervisió governamental. Aquesta exportació de mà d'obra s'aturà amb la Crisi del Petroli de l'any 1973 (Bacci, 2012).

El procés de globalització ha ampliat progressivament l'àrea de procedència dels immigrants. En un principi eren originaris de països situats al nord d'Àfrica i ara l'espectre s'ha ampliat a l'Àfrica subsahariana, l'Amèrica llatina i Àsia. Actualment un 3,3% de la població mundial és immigrant. Els països amb un major nombre d'immigrants són Estats Units, Alemanya, Rússia, Aràbia Saudita i Anglaterra. Per contra, els països des d'on emigra més gent són Índia, Mèxic, Rússia, Xina i Bangla Desh (OIM, 2017).

A nivell europeu, les estadístiques de la Comissió Europea (CE) mostren que els països amb un major percentatge d'immigrants són Lichteinstein (65%), Luxemburg (45%), Suïssa (28%), Suècia (17%) i Noruega (15%), però en números absoluts Alemanya, Anglaterra, França, Itàlia i Espanya són els països amb més immigrants.

2.2 La immigració a Espanya

Espanya no ha estat mai un país receptor d'immigrants. De fet, entre 1500 i 1760 678.000 espanyols van emigrar a Amèrica (Eltis, 2000). Aquesta situació es va mantenir durant els segles XIX i primera meitat del segle XX, però el focus de l'emigració espanyola va passar a ser Europa. Molta gent es va veure obligada a exiliar-se a altres països per les seves idees polítiques, que no concordaven amb les idees del règim franquista.

El saldo migratori negatiu es va començar a revertir a partir de la segona meitat del segle XX arran d'un seguit de circumstàncies: en primer lloc, la mort de Franco i la transició van canviar la concepció d'Espanya. L'arribada de la democràcia va ser un fet clau, com també ho fou la millora socio-econòmica del país. La integració a la Unió Europea l'any 1985 va acabar de definir Espanya com un

destí atractiu per emigrar.

L'any 1985 també s'aprova la Llei Orgànica 7/1985, d'1 de juliol, sobre Drets i Llibertats dels estrangers. És la primera Llei d'Estrangeria del país. Aquesta va ser criticada per la seva duresa i poca flexibilitat amb els immigrants. Aquesta normativa va ser objecte d'un recurs d'inconstitucionalitat. El Tribunal Constitucional va anul·lar alguns preceptes de la llei amb la Sentència del Tribunal Constitucional 115/1987, de 7 de juliol.

Durant aquest primer període la immigració a Espanya es triplica, però la proporció d'immigrants respecte el total de la població espanyola segueix sent molt baixa, tal i com mostra la Taula 2.1. És a partir de la dècada dels 90 que la immigració comença un creixement exponencial. Entre 1986 i 1999 es quadruplica el número d'immigrants que arriben a Espanya. La regularització de nouvinguts per part del Govern va ser un incentiu per atraure immigrants d'arreu, però la gran majoria dels immigrants d'aquest període tenen origen africà. També hi va haver una forta arribada de persones de països europeus no comunitaris i de països de l'Amèrica llatina.

Any	Percentatge d'immigrants
1981	0,54%
1986	0,63%
1991	0,91%
1996	1,37%
2001	3,33%
2006	9,27%
2011	12,2%
2016	12,9%

Taula 2.1: Evolució de la immigració a Espanya. Font: Institut Nacional d'Estadística (INE)

Amb la crisi econòmica del 2008 l'arribada d'immigrants es va estabilitzar. Molts seguien arribant a Espanya, però seguien el seu camí cap a altres països europeus. Alguns altres van marxar i l'any 2013 el percentatge d'immigrants va ser menor al de l'any anterior per primera vegada en el segle XXI. L'any següent es va mantenir la tendència, però les dades dels últims anys mostren com el percentatge d'immigrants torna a créixer.

Segons dades de l'INE la comunitat immigrant més gran d'Espanya actualment és la romanesa, seguida de la marroquina. Més endarrere trobem els immigrants equatorians, xinesos i colombians. Paral·lelament trobem un altre tipus d'immigrants, més lligats a l'oci, provinents del Regne Unit, Alemanya i Itàlia.

2.2.1 Tractament informatiu de la immigració a Espanya

Els mitjans de comunicació tenen la capacitat de construir una realitat social. El cas de la immigració irregular a Espanya no n'és una excepció. La imatge que tenim de la immigració és el resultat d'una selecció i organització prèvia de la informació per parts dels mitjans de comunicació (Frutos, 2006). Juan Tomás Frutos adverteix que les notícies sobre immigració es centren en 3 punts negatius:

- El terrorisme internacional i les actuacions o conseqüències que en tenen relació.
- L'augment de la delinqüència o de les activitats delictives. En aquest punt sembla que hi hagi una relació causa-efecte.
- L'increment de la població estrangera. S'utilitza freqüentment el terme «allau» per referir-se a les arribades d'estrangers, amb la connotació negativa que porta intrínseca la paraula.

Aquesta visió negativa de l'immigrant va començar a formar-se a les darreries del segle XX. Si a mitjans de la dècada de 1990 les informacions sobre immigrants amb prou feines apareixen en els diaris, a finals de la dècada no només hi havia un discurs format al respecte sinó que aquest venia carregat de connotacions negatives (Labio-Bernal, 2006).

A aquest discurs del fenomen migratori se li han aplicat els criteris que s'apliquen a fets noticiables. Els periodistes s'han quedat amb el fet noticiós despullant-lo del seu context, del seu per què, del seu origen. La notícia es caracteritza per ser una informació impactant, inesperada, nova, inusual, conflictiva, polèmica o controvertida. Al convertir la immigració en meres notícies els periodistes han dotat als immigrants de tots aquests atributs amb l'agreujant que en la majoria d'ocasions no existeixen claus sociològiques, culturals o històriques que permetin una comprensió completa dels immigrants (Ortega, 2006).

Des dels mitjans també hi ha una necessitat de diferenciar ètnicament als immigrants, ja sigui mitjançant la descripció física, manifestant el seu origen o aportant contingut audiovisual que l'identifiqui com a membre d'un col·lectiu. Aquesta distinció normalment es fa de manera imprecisa i comporta la construcció d'una dicotomia etnocèntrica: els immigrants són «ètnics» envers els autòctons, que són «normals». Quan es diferencien grups de persones es construeix una «normalitat» des de la qual s'interpreta tot (Rodrigo, 2007). Aquesta «normalitat» reforça l'estigmatització dels immigrants.

A més a més, el llenguatge emprat pels mitjans de comunicació ve acompanyat gairebé sempre de connotacions negatives. Per exemple, l'arribada d'immigrants en pastera o caiuc a les costes espanyoles normalment va acompanyada d'«onada», «riada», «marea» o «allau». Es parla d'immigrants «il·legals» o

«clandestins» que venen «en massa» gràcies a «màfies». Fins i tot s'han arribat a utilitzar termes com «invasió» per referir-se a immigrants, com es pot veure a la Figura 2.1.

Figura 2.1: Captura de pantalla de la pàgina web del diari *El Mundo* que mostra un llenguatge estereotipat contra la immigració

Les imatges també juguen un paper important en la percepció que la societat té sobre els immigrants. Mostrar immigrants amb una actitud bel·ligerant contra la policia, posar èmfasi en un acte vandàlic aïllat en una reivindicació d'immigrants pacífica o mostrar imatges d'immigrants en massa arribant a les costes espanyoles formen una visió estereotipada de la realitat dels immigrants.

Frutos postula una sèrie de conductes per informar èticament sobre immigració. Entre les maneres de procedir que menciona destaquen:

- Intentar no utilitzar els termes «il·legal» i «clandestí» per referir-nos a immigrants, així com buscar fugir d'un vocabulari que tingui connotacions negatives.
- Respectar la privacitat i intimitat dels immigrants, posant un especial èmfasi en les imatges que són publicades sense el consentiment de les persones que hi apareixen.
- No incloure el grup ètnic, color de pell, país d'origen, religió o cultura d'una persona o un grup de persones en una notícia o reportatge a no ser que sigui necessari per la comprensió correcta de la informació.

- No identificar una minoria ètnica amb una activitat il·legal.

El Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) també té un document (*Recomanacions del CAC sobre el tractament informatiu de la immigració*) on recomana certes conductes per tractar èticament el tema de la immigració. Aquestes recomanacions van adreçades «a les autoritats, a les empreses de comunicació i els seus mitjans i a les persones dedicades professionalment a la informació». Algunes d'aquestes recomanacions coincideixen amb les de Frutos però n'hi ha d'altres que també mereixen ser destacades:

- Introduir en els discursos informatius elements de reflexió que permetin contemplar la immigració com un fenomen comú de desplaçament de població, i no com una amenaça.
- Potenciar les informacions positives que involucren la població immigrada sense que això pugui perjudicar la veritat o pugui suggerir la construcció d'una realitat emmascarada. Les autoritats, els mitjans de comunicació i els professionals tenen el deure de servir el dret a la informació però també comparteixen la responsabilitat social de promoure la convivència en un context de llibertat, pluralitat i civisme.
- Les informacions han d'evitar, de manera general, l'espectacularització o la dramatització innecessària de les situacions; procurant no incitar el receptor del missatge a la simplificació, a la presumpció condemnatòria o a l'activació de prejudicis de naturalesa xenòfoba o discriminatòria.

Els mitjans també tenen uns codis a la hora d'informar. Per exemple, el llibre d'estil del diari *El País* recull que «no s'ha de fer servir el terme *il·legal* per fer referència als immigrants sense permís de treball o de residència en un país estranger. Les persones no són il·legals, ho són els seus actes». A un nivell col·lectiu, el Col·legi de Periodistes va publicar l'any 1998 el «Manual d'estil sobre minories ètniques del Col·legi de Periodistes de Catalunya». Aquest és un document que recull els punts ja esmentats en els documents del CAC i de Frutos l'objectiu del qual és avançar «cap a una multiinterculturalitat enriquidora per tots».

2.3 Els mitjans analitzats

2.3.1 L'ABC

L'ABC és un diari madrileny fundat l'1 de gener de 1903 per Torcuato Luca de Tena i Álvarez-Ossorio. Els seus inicis van ser plens d'incertesa, ja que la manca d'una rotativa pròpia van dificultar la impressió del diari. En els seus inicis

era una publicació que va alternar la periodicitat. Va començar sent setmanal, de juny de 1903 a març de 1904 fou bisetmanal, de març a desembre va tornar a ser setmanal i aleshores va desaparèixer 6 mesos, fins l'1 de juny de 1905. És aleshores quan el diari del grup *Prensa Española* surt als quioscos amb una periodicitat diària (Pizarroso, 2010). El 12 d'octubre de 1929 va néixer l'*ABC de Sevilla* sota la direcció de Juan Carretero Luca de Tena.

Durant la Guerra Civil l'*ABC de Madrid* es va posicionar a favor de la República mentre que l'*ABC de Sevilla* va fer costat al bàndol insurgent. El 20 de juliol de 1936 les oficines de *Prensa Española* passen a ser controlades pels propis treballadors. El diari passa a ser gestionat pel partit polític *Unió Republicana*, que el va convertir en el seu estri de premsa i propaganda. Aquesta etapa republicana de l'*ABC de Madrid* va durar fins el 28 de març de 1939, quan les tropes franquistes van entrar a Madrid. El dia següent la portada era un retrat de Franco que proclamava: «El Generalísimo, jefe del Estado, D. Francisco Franco». Aquests anys convulsos i de poca repercussió de la branca madrilenya del diari contrasta amb l'èxit de la branca andalusa de la publicació, que va ocupar la posició que fins aleshores estava ocupada per l'edició de Madrid. Durant el conflicte la branca andalusa va duplicar les seves vendes i va servir d'altaveu del franquisme, col·laborant amb les noves autoritats de forma directa o indirecta en l'extensió de les noves idees i en la creació de la ideologia sociopolítica del franquisme (Langa, 2007).

Durant el franquisme l'*ABC* esdevé un dels diaris més importants del país, amb una tirada que supera regularment els 100.000 exemplars. El seu punt més àlgid es troba al final de la dictadura, entre els anys 1967 i 1970, on el rotatiu arriba a una tirada de 200.000 exemplars. L'*ABC de Sevilla* segueix sent el dominador de la Comunitat Autònoma.

La seva línia editorial és conservadora, monàrquica i catòlica, sovint associada al Partit Popular. Durant la Primera Guerra Mundial el diari va adoptar una posició germanòfila. En canvi, durant la Segona Guerra Mundial va anar alternant un posicionament germanòfil amb un d'anglòfil.

2.3.2 El Mundo

El Mundo, anteriorment denominat *El Mundo del siglo XXI*, és un diari fundat a Madrid el 23 d'octubre de 1989 per Pedro J. Ramírez, Alfonso Salas, Albino Fraga i Juan González. Pedro J. Ramírez havia estat director de *Diario 16* (1976-2001) però va ser acomiadat. És aleshores quan busca altres socis per fundar un diari que segueixi la línia de *Diario 16*.

El Mundo és propietat del grup *Unidad Editorial*. És el seu producte més venut juntament amb el diari esportiu *Marca* i el diari econòmic *Expansión*. En els seus inicis formava part del grup *Unedisa*, presidit pel cofundador Alfonso Salas fins

l'any 2005. L'any 2007 una assemblea extraordinària ratifica la fusió per absorció amb el grup *Recoletos*, donant lloc al grup *Unidad Editorial*. El grup està controlat en un 96% pel grup italià *RCS MediaGroup*, propietari de *El Corriere della Sera*.

El Mundo destaca per ser un diari que prioritza la investigació periodística i va agafar prestigi destapant escàndols de corrupció del govern de Felipe González, com el cas Ibercorp o l'entramat dels GAL.

La seva línia editorial és lliberal, amb un posicionament històric més favorable al PP que al PSOE però sense arribar a un nivell de fidelitat tan gran com l'ABC ja que s'allunya de plantejaments purament conservadors. De fet, *El Mundo* va ser molt crític amb el govern d'Aznar per el seu recolzament a la Guerra d'Iraq.

2.3.3 El País

El País és un diari amb seu a Madrid fundat el 4 de maig de 1976 per José Ortega Spottorno. Ortega Spottorno fou, juntament amb Jesús de Polanco, el creador del grup *PRISA*. *El País* és el producte estrella del grup de comunicació, que també és propietari dels diaris *AS* i *Cinco Días* i de l'emissora de ràdio *Cadena SER* i diverses cadenes musicals. En l'àmbit internacional el grup *PRISA* té accions al diari *Le Monde*.

Els inicis del diari venen marcats per la fi del franquisme. Els altres rotatius tenien una tradició dins la dictadura que els havia marcat la línia editorial. *El País* aprofita la mort del dictador 5 mesos abans de la fundació del diari per ocupar el buit existent en les posicions no afines al règim franquista.

Un altre fet que marca l'etapa inicial del diari és l'atemptat a la seva seu el 30 d'octubre de 1978. Un grup d'ultradreta va enviar un paquet bomba a la redacció del diari. L'artefacte va explotar al quart pis de la redacció, en una sala on s'examinava el correu entrant per classificar-lo. Com a resultat de l'explosió el conserge Andrés Fragas, de 19 anys, va morir. Uns altres dos conserges, José Sampedro i Carlos Barranco, van resultar ferits.

Però el fet diferencial que marca la trajectòria del diari és, sens dubte, la cobertura del cop d'Estat del 23 de febrer de l'any 1982. *El País* és el primer mitjà en adoptar una postura clara durant els fets, ja que treu una edició especial titulada: «*El País, con la Constitución*». Juan Luís Cebrián, director del diari en aquell moment, va trucar a Pedro J. Ramírez, director de *Diario 16*, per demanar-li que el seu diari llencés una edició especial de característiques similars. Ramírez va explicar que no disposava dels mitjans per fer-ho i finalment només *El País* va treure l'edició especial (Santos et. al, 1996).

En la seva fundació *El País* es va definir com un rotatiu «independent, de qualitat, amb una clara vocació europea i defensor de la democràcia pluralista».

La línia editorial del diari ha estat tradicionalment relacionada amb el PSOE, sobretot amb el govern de Felipe González.

Capítol 3

Metodologia

3.1 Mostra analitzada

La mostra analitzada en aquest treball és el seguiment de 3 casos concrets per part de 3 mitjans diferents en les seves edicions en paper. S'ha descartat un seguiment de les pàgines web dels mitjans ja que l'edició en digital és corregida i actualitzada constantment. En canvi, la versió en paper es manté constant fins el dia següent. D'aquesta manera es pot apreciar clarament si es hi ha o no una correcció en les informacions publicades.

Seguint el mateix criteri s'han obviat els diaris nadius digitals, que no disposen de versió en paper, perquè no es pot discernir si els seus continguts han estat retocats o no.

3.1.1 Els diaris

Per escollir els mitjans analitzats s'ha fet servir un criteri purament quantitatiu. S'han escollit els 3 diaris amb seu a Madrid que més exemplars venen a Espanya i que, per tant, tenen més influència en la percepció de la població sobre la immigració irregular. Aquests diaris són, segons l'Oficina de Justificació de la difusió (OJD): *El País* (mitjana de difusió de 175.000 exemplars aquest 2017), *El Mundo* (97.000 exemplars) i l'*ABC* (80.000 exemplars).

A més a més els tres mitjans pertanyen a grups editorials diferents (Grup Prens, Unitat Editorial i Vocento respectivament) així que qualsevol similitud entre informacions serà fruit de compartir la mateixa línia editorial però en cap cas serà per tenir el mateix propietari.

3.1.2 Els casos

Els tres casos escollits corresponen a 3 moments històrics diferents amb diferents governs al capdavant. Han estat escollits a consciència per observar si hi ha diferències notables en el seguiment informatiu, ja sigui per afinitat al govern vigent en aquell moment o per un canvi en la línia editorial del diari. Els casos són els següents:

3.1.2.1 La «Crisi dels caiucs»

L'any 2006 aproximadament 40.000 persones van arribar a Espanya. És l'any que més persones han aconseguit entrar a territori espanyol. La majoria van arribar a les Illes Canàries mitjançant caiucs, un tipus de canoa de fons pla que es confecciona buidant el tronc d'un arbre. Aquestes embarcacions són típiques dels pescadors de Mauritània i Senegal, països de sortida dels immigrants.

L'arribada d'immigrants va produir-se durant els mesos en què les condicions climatològiques ho van permetre; però el punt àlgid de les arribades va ser el mes d'agost. Concretament va ser el cap de setmana que va comprendre des del dia 18 d'agost fins el 20. Un total de 1.268 persones van arribar a costes espanyoles en tres dies.

L'estudi d'aquest cas es centrarà en la primavera i l'estiu de l'any 2006, on les condicions climàtiques eren propícies per l'arribada d'immigrants. En aquest període el PSOE, amb José Luís Rodríguez Zapatero al capdavant, afrontava la seva primera legislatura al Congrés dels Diputats amb una majoria simple.

3.1.2.2 La «Tragèdia del Tarajal»

El 6 de febrer de l'any 2014 un grup d'immigrants va intentar saltar la tanca de Ceuta. Al no aconseguir-ho, van intentar arribar a Espanya per mar aprofitant que la marea estava baixa. 15 van morir. Els primers dies van estar carregats d'incertesa, amb el focus de la polèmica al voltant de l'actuació de la Guàrdia Civil.

Tot i que de bon principi les forces de seguretat ho van negar, es va descobrir que la Guàrdia Civil havia disparat pilotes de goma contra els immigrants i havia practicat les denominades «devolucions en calent», una pràctica il·legal. EL Ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz, va haver de comparèixer al Congrés dels Diputats per aclarir què va passar aquella nit. El cas es va arribar als tribunals amb el judici d'una quinzena de Guàrdies Civils, acusats de matar els immigrants amb la seva actuació.

L'any 2017 es va estrenar el documental *El Tarajal: desmuntant la impunitat de la frontera sud*, dirigit per Albert Xavier Artigues i Xapo Ortega, que denunciava l'actuació de la Guàrdia Civil i el posterior arxivament del cas.

El cas d'El Tarajal s'ha obert i tancat diverses vegades. La notícia més recent sobre el tema és el recurs presentat per la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR) contra l'arxivament de la causa oberta a 15 guàrdies civils per la seva actuació.

La major quantitat de notícies d'aquest episodi són de l'any 2014, on el Partit Popular (PP) tenia la majoria absoluta al Congrés dels Diputats.

3.1.2.3 El Cas Archidona

El més recent dels tres casos es va produir entre novembre de 2017 i gener de 2018. L'arribada de 500 immigrants a les costes espanyoles va provocar que s'«habilités» la presó d'Archidona (Màlaga) per ser utilitzada com a Centre d'Internament per a Estrangers (CIE). La llei prohibeix la utilització de les instal·lacions penitenciàries com a CIE ja que les condicions d'una presó no són compatibles amb la finalitat d'un CIE.

Aquesta decisió va anar sumant detractors a mesura que es va anar coneixent l'estat de les instal·lacions, encara per acabar. Els presos van llençar objectes i malmetre el recinte per denunciar la seva situació i quan van començar a deportar-los, així que el cas esdevé una bona manera per trobar si hi ha diferències a l'hora d'informar sobre la vida i la conducta dels immigrants. El «cas Archidona» va tenir el seu moment més crític arran del suïcidi d'un immigrant a la seva cel·la el dia 30 de desembre.

2017 va ser un any on va haver-hi una gran arribada d'immigrants a Espanya, sobretot a les costes Andalusos, tot i que no van superar les xifres de 2006. Serà interessant veure quin llenguatge s'utilitza per descriure els immigrants en aquest cas. En el context polític, el PP afrontava la legislatura de Mariano Rajoy sense una majoria parlamentària.

3.1.3 Les unitats d'estudi

És important determinar quines unitats s'estudiaran dins del diari ja que el nivell de profunditat i subjectivitat varia. Per no englobar tot el contingut analitzat d'un diari en el mateix espai, hem decidit discernir entre:

1. Portades: L'aparador dels diaris. Allà apareixen les notícies més destacades del dia i son, per tant, un bon punt de partida per veure la direcció de les informacions sobre immigració. Aquí convé destacar que cada diari té una manera diferent de presentar les informacions a la portada. *El Mundo* i *El País* tenen una portada confeccionada de manera que la notícia més important sol ocupar un màxim del 50% de la portada. L'*ABC* també seguia aquesta manera de maquetar la portada en l'episodi de la «crisi dels

caiuscs», però en els dos episodis següents van canviar la seva forma de maquetar, donant una importància màxima a una notícia, que ocupa gairebé la totalitat de la portada, incloent només una o dues informacions més.

2. Interior: La part del diari que centrarà el gruix de l'anàlisi, ja que és a les pàgines d'interior on s'aprofundeix la informació sobre immigració. S'han agafat mostres de diferents seccions dels diaris, però majoritàriament de la secció «Espanya» o «Nacional». També s'han trobat notícies que aborden el tema de la immigració a la secció de «Societat».
3. Opinió: En aquesta unitat d'estudi trobem totes les peces que fugen de l'objectivitat característica de les dues unitats anteriors. Es tracta d'opinions subjectives, ja siguin personals o globals (editorials) sobre la visió de la immigració. Les editorials són l'apartat més important d'aquesta unitat d'estudi, ja que marquen la el posicionament del diari davant la immigració irregular a Espanya.

3.2 Instrument d'anàlisi

L'eina o instrument d'anàlisi és l'eix principal sobre el qual es basen els resultats. Un cop escollits els mitjans, els casos concrets i les unitats d'estudi s'ha configurat una eina que permetés una anàlisi el més completa possible. Per tant, s'ha optat per un instrument que incorporés tant la vessant quantitativa com la qualitativa.

L'anàlisi quantitativa fa referència a tots aquells paràmetres que es poden quantificar d'una manera objectiva. Aquests paràmetres són, per exemple, la mida que ocupen les informacions dins les pàgines o el número de fonts i destacats que apareixen en el text. L'anàlisi qualitativa, d'altra banda, il·lustra aspectes que no poden ser reduïts a números com el contingut de les imatges o la valoració de titulars, destacats i informació en general.

L'eina emprada està basada en una eina dissenyada pel professor Francesc Burguet Ardiaca que va utilitzar per una investigació sobre l'anàlisi discursiva de la relació entre Catalunya i Espanya. Partint d'aquesta base, s'han ajustat els ítems d'anàlisi per tal d'adaptar-los al cas que ens pertoca.

En les anàlisis hi trobem certs elements bàsics que apareixen en totes les unitats d'estudi, com són el mitjà del qual s'ha extret la notícia, la data de publicació de la notícia, la mostra analitzada (a quin cas pertany la notícia) i la unitat d'estudi («Portada, Interior o Opinió»). Complementant aquests elements en trobem d'altres, més específics de cada unitat d'estudi, que es detallen a continuació:

3.2.1 Anàlisi de portades

- Rellevància dins portada: L'espai que ocupa la informació que pertoca analitzar dins el conjunt de la portada del diari. S'han agrupat les dades de la següent manera:
  - <25%
  - 25-50%
  - 50-75%
  - 75-100%
- Imatge portada: En aquest apartat es deixa constància de la presència o absència d'una imatge que acompanyi la informació de la portada. S'han descartat gràfics, taules, mapes i tot tipus de continguts visuals que no siguin estrictament imatges.
- Contingut imatge portada: Aquesta variable va lligada a l'anterior, ja que depèn de la presència d'imatge. Com que el contingut és divers i analitzar-lo específicament pot desembocar en un número infinit de tipologies, s'ha optat per agrupar les imatges en diferents categories:
  - Immigrants intentant entrar a Espanya: Aquesta entrada pot ser per via terrestre o marítima, així que s'inclouen tan les imatges de pastores i caiucs en el mar com les d'immigrants vora les tanques de Ceuta i Melilla.
  - Immigrants - Actitud positiva.
  - Immigrants - Neutre.
  - Immigrants - Actitud hostil.
  - Immigrants - Denúncia: Aquesta subcategoria engloba les diferents injustícies que pateixen els immigrants. Aquestes poden ser reclusions, aglomeracions o la brutalitat policial.
  - Immigrants ajudats: Aquesta ajuda pot ser un trasllat fins costes espanyoles des d'una llanxa de la Guàrdia Civil, oferir aliments o atenció sanitària entre moltes altres actituds. S'ha considerat que l'important no és qui ajuda als immigrants (personal sanitari, ONG, forces de seguretat o particulars)
  - Polítics.
  - Altres.

- **Peu de foto portada:** Com en la categoria anterior, depèn de la presència de contingut gràfic en la portada. El peu explica el contingut de la imatge o, com a mínim, en cita l'autor. El peu és un element important perquè t'ajuda a comprendre una imatge que, sense context, pot quedar buida de significat. El peu de la imatge pot ser:
  - Informatiu.
  - Valoratiu - Positiu (engloba immigració, Govern i forces de seguretat).
  - Valoratiu - Negatiu (engloba immigració, Govern i forces de seguretat).
  - Nom propi.
  - Autor de la foto.
- **Tipus de titular portada:** El titular d'una portada és, si no ve acompanyat d'una imatge (ens solem fixar primer en la imatge i després en el titular), la primera presa de contacte amb la informació. Per tant, és un element de gran importància dins l'anàlisi de la portada. Diferenciem entre 4 tipus de titulars:
  - **Informatius:** Són els titulars amb una estructura Subjecte + Verb + Objecte que no incorporen cap tipus de valoració implícita ni explícita. Es pot observar un exemple d'aquest tipus de titular a la Figura 3.1.

Santamaría corrige a Interior sobre los inmigrantes de Ceuta

Figura 3.1: Exemple de titular Informatiu. Diari *El Mundo*, 15/02/2014.

- **Valoratius:** Com els titulars informatius, segueixen l'estructura Subjecte + Verb + Objecte. A més a més, incorporen una valoració del fet noticiós. Es pot observar un exemple d'aquest tipus de titular a la Figura 3.2.

El Gobierno sólo ha logrado repatriar al 6% de los 'sin papeles' llegados a Canarias

Figura 3.2: Exemple de titular Valoratiu. Diari *El Mundo*, 27/05/2006.

- Expressius: No tenen una estructura sintàcticament completa. És a dir, no segueixen l'estructura Subjecte + Verb + Objecte. Es pot observar un exemple d'aquest tipus de titular a la Figura 3.3.

**La precaria reclusión
de mil inmigrantes
en Archidona** PÁGINA 22

Figura 3.3: Exemple de titular Expressiu. Diari *El País*, 23/11/2017.

- Cites: Declaració d'una altra persona. Pot tenir una estructura sintàcticament completa o no. S'ha decidit separar les cites dels altres tipus de titulars per diversos motius. Primerament, l'estructura sintàctica de la cita pot ser sintàcticament completa o no. A més a més, la cita pot incorporar una opinió. Atès la impossibilitat de classificar-les en els tipus de titulars mencionats interiorment s'ha optat per agrupar les cites en una categoria pròpia. Es pot observar un exemple d'aquest tipus de titular a la Figura 3.4.

Figura 3.4: Exemple de titular Cita. Diari *ABC*, 09/03/2014.

- Subjecte titular portada: Aquell que realitza l'acció principal del titular. Només s'analitzarà en aquells casos en els quals l'estructura sintàctica del titular de portada ho permeti. Els subjectes s'han agrupat en diferents subcategories:
  - Immigrants: Particulars, grups d'immigrants, immigració, tracte rebut, «crisi migratòria», «pressió immigrants», salts a la frontera espanyola.
  - Cadàver immigrant: L'enfocament d'una notícia canvia radicalment si hi ha víctimes mortals, així que s'ha decidit separar els casos en els

quals s'utilitza explícitament la paraula cadàver o els seus sinònims. Aquesta categoria està pensada sobretot per l'anàlisi corresponent a la categoria «Objecte titular portada» (que comparteix subcategories amb Subjecte titular portada), ja que la frase tipus seria «Subjecte + verb + X cadàvers».

- Població espanyola: Pescadors, banyistes, conjunt de la població.
  - Territori espanyol: Espanya, Ceuta, Canàries.
  - Govern: President el Govern, Ministeri Interior, vicepresident/a del Govern, ministres, delegació del Govern, portaveu, diputats.
  - Oposició: Líder dels partits de l'oposició, portaveus dels diferents partits, diputats de la oposició.
  - Govern autonòmic: President del Govern autonòmic, portaveu del Govern autonòmic, vicepresident del Govern autonòmic.
  - Oposició Autonòmica: Líders dels partits de l'oposició, portaveus dels diferents partits, diputats de la oposició.
  - Forces de seguretat: Guàrdia Civil, Policia Nacional, Policia autonòmica.
  - País estranger: País de procedència, país des del qual intenten entrar a Espanya o un altre país que aporti iniciatives que tinguin relació amb la immigració.
  - ONG: SOS Racisme, Andalusia acoge, Creu Roja, Mitja lluna Roja, Amnistia Internacional (AI), Defensor del Poble.
  - Organisme Internacional: ONU, Unió Europea (UE), Consell Europa, Europa i totes aquelles persones físiques que en poden formar part.
  - Altres: Màfies d'immigrants, jutges, resolucions judicials, Ajuntaments locals, lleis, vídeo d'una càmera de seguretat.
- Verb titular portada: Caràcter del verb del titular. Només s'analitzarà en aquells casos en els quals l'estructura sintàctica del titular de portada ho permeti. Cal tenir en compte que s'analitza al verb per el cas concret del titular, així que verbs que majoritàriament tenen una connotació negativa com «prohibir» poden tenir un significat positiu en aquesta anàlisi (si es refereix, per exemple, a la prohibició del llançament de pilotes de goma contra els immigrants) i viceversa. Els verbs s'han agrupat de la següent manera:
    - Positius: Rescatar, ajudar, acceptar, negociar, salvar.
    - Neutres: Demanar, entrar, anunciar, revisar.

- Negatiu: Desbordar, morir, repatriar, alertar, matar.
- Objecte titular portada: Sobre qui recau l'acció del verb. Només s'analitzarà en aquells casos en els quals l'estructura sintàctica del titular de portada ho permeti. Les subcategories que s'han fet servir per agrupar els objectes que apareixen en les diferents portades són les mateixes que s'han detallat a l'apartat «Subjecte titular portada». Ara bé, hi ha casos en els quals no hi ha objecte. Són, per exemple, els casos dels verbs no transitius com morir. Així doncs, a la llista de detallada anteriorment s'hi afegeix la categoria «No hi ha objecte» per categoritzar aquests casos.
- Valoració portada: Aquest element és el que té una justificació més difícil, ja que és fruit de la percepció que el lector rep després de llegir la portada. S'ha intentat en tot moment mantenir un estàndard d'objectivitat, però això no és garantia que tots els lectors tinguin la mateixa percepció de la notícia. La valoració subjectiva s'ha realitzat basant-se en el contingut visual (si n'hi ha), el llenguatge utilitzat i la presentació de la notícia. Com que la portada és només un primer contacte amb la notícia, la valoració del titular només ressaltarà una subcategoria de les exposades a continuació:
  - Percepció positiva de la immigració.
  - Percepció negativa de la immigració.
  - Percepció positiva de l'actuació governamental.
  - Percepció negativa de l'actuació governamental.
  - Percepció positiva de l'actuació policial.
  - Percepció negativa de l'actuació policial.
  - Sense posicionament definit.

3.2.2 Anàlisi de pàgines d'interior

- Firma interior: Qui redacta la notícia. D'especial interès per veure la proporció de contingut propi respecte la proporció de contingut extret d'agències de notícies. S'han categoritzat de la següent manera:
  - Periodista: Membre de la plantilla, ja sigui escrita per una persona o més d'una.
  - Corresponsal: Membre de la plantilla que es troba en un país estranger. En aquesta categoria s'ha inclòs Teresa Cruz, periodista del diari *El Mundo* que va informar de la «crisi dels caiucs» des de Canàries. El diari la tracta de corresponsal així que s'ha seguit el criteri del rotatiu.

- Enviat especial.
  - Redacció.
  - Inicials.
  - Agència.
  - Híbrid (Periodista + agència): Només en els casos que està tipificat explícitament.
  - Híbrid (Periodista + redacció): Només en els casos que està tipificat explícitament.
  - Sense firma.
- Gènere periodístic interior: Tipologia de la unitat d'estudi. S'han categoritzat de la següent manera:
    - Notícia.
    - Crònica.
    - Entrevista.
    - Reportatge.
    - Perfil.
    - Breu: Peça curta que acompanya una altra notícia principal amb la qual té una certa relació. La seva curta extensió fa que els breus solguin tenir poques fonts i no acostumin a anar acompanyats d'imatge.
    - Híbrid: Barreja d'opinió i informació en un text d'interior.
- Missatge interior: En el cas que la unitat d'estudi fos una entrevista s'ha habilitat un apartat particular per classificar el missatge de l'entrevistat. Aquest podia ser de 3 tipus:
    - Missatge favorable o de defensa de la immigració.
    - Missatge negatiu de la immigració.
    - Sense posicionament.
- Extensió interior: Espai habilitat per el desenvolupament de la unitat d'estudi. S'ha dividit en les següents subcategories:
    - <25%
    - 25-50%
    - 50-75%

- 75-100%
- 100%+: Més d'una pàgina dedicada a la unitat d'estudi.
- Imatge interior: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Imatge portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 19).
- Contingut imatge interior: L'anàlisi de la unitat d'estudi «Interior» és molt més exhaustiu que el de les portades, així que s'ha optat per ampliar la llista de subcategories de «Contingut imatge portada». Les subcategories que s'utilitzaran són les següents:
  - Immigrants intentant entrar a Espanya.
  - Immigrants - Actitud positiva.
  - Immigrants - Neutre.
  - Immigrants - Actitud hostil.
  - Immigrants - denúncia: Al trobar-nos davant una anàlisi més extensa, s'ha decidit classificar l'actuació de les forces de seguretat en dos blocs. Només s'inclouran dins d'aquesta categoria aquelles imatges en les quals es vegin les conseqüències de la brutalitat policial, però no apareguin (encara que no es puguin identificar) els agressors. Si apareix algun membre de les forces de seguretat utilitzant una violència excessiva contra un immigrant o realitzant una «devolució en calent» el cas serà inclòs dins la subcategoria «Forces de seguretat - Actitud Negativa».
  - Immigrants ajudats.
  - Cadàver immigrant.
  - Forces de seguretat - Actitud positiva.
  - Forces de seguretat - Neutre.
  - Forces de seguretat - Actitud hostil.
  - Polítics.
  - Entrevistat: La possibilitat de realitzar entrevistes en aquesta unitat d'estudi fa que en molts casos s'acompanyi el text d'una foto de l'entrevistat.
  - Altres: Familiars del immigrants, productors de caiucs i pasteres, banyistes, pescadors (entre d'altres).
- Peu de foto interior: La presència d'entrevistes en l'anàlisi de les informacions situades a l'interior del diari comporta la inclusió d'un nou tipus de

peu de foto. Aquest tipus de peu, anomenat «Entrevistat», deixa constància del nom de l'entrevistat i, a vegades, també del seu càrrec. S'ha distingit aquest tipus de peu dels peus informatius perquè els primers no són sintàcticament complets com els darrers. Així doncs, la classificació de peus de foto queda de la següent manera:

- Informatiu.
  - Valoratiu - Positiu (engloba immigració, Govern i forces de seguretat).
  - Valoratiu - Negatiu (engloba immigració, Govern i forces de seguretat).
  - Autor de la foto.
  - Entrevistat.
- Destacats interior: Un destacat és, juntament amb el titular i la imatge, l'element d'una pàgina que més crida l'atenció al lector. Ressalta certs elements als quals se'ls dona una major importància dins la notícia. Només s'han tingut en consideració els destacats en el sentit estricte de la seva definició periodística, obviant qualsevol altre element que fos remarcat dins la notícia. S'han classificat en les següents subcategories:
    - Neutre immigració.
    - Positiu immigració.
    - Negatiu immigració.
    - Neutre Govern.
    - Positiu Govern.
    - Negatiu Govern.
    - Neutre actuació forces de seguretat.
    - Positiu actuació forces de seguretat.
    - Negatiu actuació forces de seguretat.
  - Fonts d'informació: De qui extreuen el contingut de la notícia. En aquest apartat ens centrarem sobre tot en la pluralitat dels mitjans, posant especial atenció la quantitat d'immigrants que expliquen el seu punt de vista. Si els immigrants no tenen cobertura estan exposats a la indefensió total davant la versió policial o del Govern. Només han entrat en aquesta categoria les fonts que apareixen citades, ja sigui amb el seu nom i el càrrec o sense concretar (per exemple: fonts policials). S'han dividit en les següents subcategories:

- Govern
  - Oposició
  - Govern autonòmic
  - Oposició autonòmica
  - Forces de seguretat
  - Immigrants
  - País estranger
  - ONG
  - Organisme internacional
  - Altres
- Tipus de titular interior: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Tipus de titular portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 20).
  - Subjecte titular interior: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Subjecte titular portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 21).
  - Verb titular interior: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Verb titular portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 22).
  - Objecte titular interior: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Objecte titular portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 23).
  - Valoració immigració interior: En aquest apartat sí que s'ha discernit entre la valoració dels diferents protagonistes de la notícia. En la portada ens trobem només un tast de la informació, que ressalta una actitud determinada. En canvi, dins les pàgines d'interior trobem un desenvolupament de la informació i un posicionament. Aquest posicionament sovint no és explícit, però es pot extreure observant les fonts utilitzades, el contingut de les declaracions i el llenguatge emprat. Les diferents postures s'han dividit en les següents subcategories:
    - Valoració positiva: Defensen l'arribada d'immigrants, denuncien les condicions en què es troben dins dels CIE o simplement donen una visió positiva de la immigració.
    - Valoració negativa: Presenten la immigració com una amenaça, utilitzant expressions negatives per parlar de l'arribada d'immigrants a les costes espanyoles.
    - Valoració neutre: Parlen de la immigració però no es pot extreure una valoració atenent a la informació que donen.

- No comenta: La notícia té relació amb la immigració però aquesta no és tractada dins la notícia. És el cas dels retrets en el Congrés dels Diputats entre els diferents grups parlamentaris davant l'actuació del Govern o de les forces de seguretat en un episodi que també involucra els immigrants.
- Valoració forces de seguretat interior: L'actuació de la Guàrdia Civil, la Policia Nacional i els altres cossos sempre ha estat objecte de controvèrsia. L'opinió pública tendeix a carregar contra els mètodes utilitzats per les forces de seguretat, així que s'observarà si el mitjà defensa o critica l'actuació policial. Les diferents postures s'han dividit en les següents subcategories:
  - Valoració positiva: Es mostra a les forces de seguretat socorrent els immigrants a alta mar o atenent-los al arribar a territori espanyol. S'ensenya a policies i immigrants convivint pacíficament.
  - Valoració negativa: Es mostra els policies carregant contra els immigrants, utilitzant un ús excessiu de la força o material de dissuasió, fent gala d'una actitud despectiva envers els immigrants o practicant les «devolucions en calent».
  - Valoració neutre: No es pot extreure una valoració atenent a la informació que donen.
  - No comenta: Les forces de seguretat no apareixen en la notícia.
- Valoració Govern interior: L'actuació del Govern també es troba al mig de la polèmica. S'ha considerat pertinent analitzar el posicionament del mitjà respecte l'actuació governamental per discernir possibles canvis en la valoració de l'Executiu entre casos amb governs diferents. Les diferents postures s'han dividit en les següents subcategories:
  - Valoració positiva: El mitjà considera que l'actuació del Govern s'ajusta a les necessitats del moment. Valoren positivament les iniciatives adoptades per l'Executiu.
  - Valoració negativa: El mitjà considera que l'actuació del Govern és insuficient.
  - Valoració neutre: Es fa referència a una actuació determinada de l'Executiu, però el mitjà no adopta cap posicionament concret respecte la decisió.
  - No comenta: El Govern no apareix en la notícia.

3.2.3 Anàlisi de les peces d'opinió

- Firma: Aquella persona a qui s'atribueix l'autoria de la peça d'opinió. S'ha discernit entre els següents tipus de firmes:
  - Periodista: Membre de la plantilla que dona la seva opinió.
  - Columnista: Persona que escriu regularment. Davant la impossibilitat en alguns casos de discernir si es tracta d'un membre de la plantilla o d'algú aliè a ella, s'ha optat per atribuir l'autoria de totes les columnes als columnistes.
  - Expert: Persona aliena a la redacció, però que té un prestigi, que escriu a petició del diari.
  - Sense firma.
- Gènere: Tipologia de la peça d'opinió. En aquest apartat s'han obviat les «Cartes al director» perquè en aquesta anàlisi interessa saber la visió del mitjà. Les «Cartes al director» estan escrites per gent aliena al mitjà sense prestigi que pot coincidir o no amb la visió del mitjà. S'ha discernit entre els següents tipus de gèneres:
  - Article d'opinió: Peça escrita per un membre de la plantilla no recurrent.
  - Columna: Peça escrita per un columnista, una persona que apareix periòdicament.
  - Tribuna: Peça escrita per un expert aliè a la redacció.
  - Editorial: Peça sense firmar que dona la visió del diari.
- Extensió opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Extensió interior» (Apartat 3.2.2, pàgina 24).
- Imatge opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Imatge portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 19).
- Contingut imatge opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Contingut imatge portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 19).
- Peu de foto opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Peu de foto portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 20).
- Tipus de titular opinió: Per l'anàlisi d'aquesta unitat d'estudi s'han descartat els tipus de titulars informatius ja que si ens trobem davant d'un text on s'expressen opinions hi haurà una valoració de la situació per força. Així

doncs, la classificació dels «Tipus de titular opinió» queda de la següent manera:

- Valoratius.
- Expressius.
- Cites.
- Subjecte opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Subjecte portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 21).
- Verb opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Verb portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 22).
- Objecte opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Objecte portada» (Apartat 3.2.1, pàgina 23).
- Valoració immigració opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Valoració immigració interior» (Apartat 3.2.2, pàgina 27).
- Valoració forces de seguretat opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Valoració forces de seguretat interior» (Apartat 3.2.2, pàgina 28).
- Valoració Govern opinió: La seva classificació i justificació és idèntica a l'emprada en «Valoració Govern interior» (Apartat 3.2.2, pàgina 28).

Capítol 4

Anàlisi de resultats

L'anàlisi dels resultats obtinguts després de recollir la mostra s'han recollit en taules i gràfics amb la finalitat de mostrar la informació de la manera més visual i comprensible pel lector. De la mateixa manera que en la metodologia, s'ha dividit l'anàlisi de resultats segons les unitats d'estudi («Portada, Interior i Opinió»).

4.1 Anàlisi de portades

Abans d'entrar a analitzar el contingut amb profunditat, cal tenir present el diferent tipus de configuració de portades dels mitjans analitzats. Durant l'episodi de «la crisi dels caiucs» tots tres rotatius presentaven una primera pàgina similar, amb diversos temes destacats. En els últims dos casos el diari *ABC* configurava les portades d'una manera diferent, reduint el número de notícies i apostant per un sol tema central, com mostra la Figura 4.1.

Figura 4.1: Exemple del canvi de model de portada del diari l'ABC. Corresponen als dies 22/03/2006 (esquerra) i 07/02/2014 (dreta). Font: Hemeroteca ABC.

En el total de l'anàlisi s'han trobat 63 portades que tractaven el tema de la immigració irregular a Espanya. Com es pot observar a la Figura 4.2, el diari fundat per Luca de Tena és aquell que més portades va dedicar a la immigració durant el seguiment de l'arribada d'irregulars a Canàries, amb un total de 16, cinc més que *El País* i sis més que *El Mundo*. Amb el canvi de configuració de portades del diari, la presència dels immigrants va disminuir notablement i l'*ABC* va ser el mitjà que menys portades va dedicar a les dues unitats d'estudi restants. Si mirem les xifres globals és el diari *El País*, amb 22 portades, qui dedica més portades a la immigració.

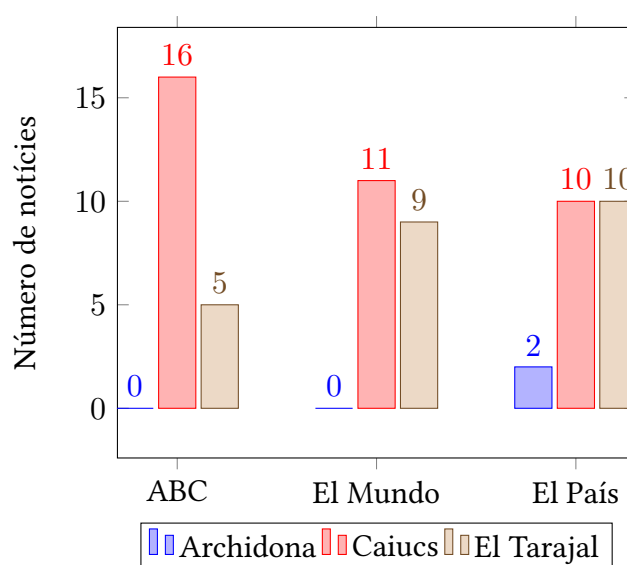

Figura 4.2: Total de notícies de la unitat d'estudi «Portada». Font: Elaboració pròpia.

Per aprofundir una mica més ens centrarem en el percentatge de la portada que donen a la informació. Com es pot veure a la Taula 4.1, la majoria de notícies sobre la immigració irregular a Espanya no ocupen una posició destacada dins la portada dels mitjans. En els casos analitzats les notícies es poden dividir en dos blocs principals: aquelles que es trobaven en un racó de la portada i que només tenien el titular i aquelles que venien acompanyades d'una imatge i que per aquest motiu ocupaven un percentatge més elevat de la portada. Aquest últim grup sovint es trobava a la meitat superior de la pàgina, però seguien sense ser les informacions més destacades del dia. Tot i no ser majoria, si que s'han trobat algunes informacions que són la notícia principal del diari. És el cas, per exemple, de les portades dels mitjans el dia 07 de febrer de 2014, on tots tres mitjans recullen com a notícia més destacada la mort d'immigrants quan intentaven entrar a Espanya vorejant per mar la tanca de Ceuta.

Mitjà	Cas	<25%	25-50%	50-75%	75-100%	Total cas	Total
ABC	Archidona	0	0	0	0	0	21
	Caiucs	8	7	1	0	16	
	El Tarajal	1	0	0	4	5	
El País	Archidona	2	0	0	0	2	22
	Caiucs	8	2	0	0	10	
	El Tarajal	5	4	1	0	10	
El Mundo	Archidona	0	0	0	0	0	20
	Caiucs	9	2	0	0	11	
	El Tarajal	7	1	1	0	9	
Total		40	16	3	4	63	

Taula 4.1: Rellevància de la notícia en el conjunt de la portada. Font: Elaboració pròpia.

4.1.1 Anàlisi de les imatges de les portades

De la Taula 4.1 també es pot extreure que hi ha una relació evident entre la presència d'imatges i la rellevància de la notícia dins la portada. Un 41,27% de les notícies (26 de 63) venia acompanyada d'imatge. Aquest número és molt similar a la suma de les notícies que ocupen més d'un 25% de la portada (23). Aleshores es pot concloure que ens els casos analitzats no hi ha hagut un gran tractament de la notícia dins la portada, sinó que la seva rellevància va lligada a la presència d'imatge o no. Les informacions sobre immigració irregular en portada es basen en un titular, que pot anar acompanyat d'un breu resum o no, la rellevància del qual està lligada a la presència o absència de contingut gràfic.

Per aprofundir una mica més en l'anàlisi, s'ha classificat les imatges pel seu contingut. El contingut de les imatges és rellevant perquè pot marcar el posicionament del mitjà quan aquest no es pot extreure del titular. Ens interessa especialment veure com es presenten els immigrants, si se'ls atribueix un comportament hostil o no.

Com es pot comprovar a la Taula 4.2, l'escena que més es repeteix és la d'immigrants intentant arribar a territori espanyol amb 9 portades. Aquestes imatges per si soles no tenen cap tipus de connotació, però sovint van acompanyades per un titular amb un llenguatge amb connotacions negatives. Per exemple, el diari *El País* el dia 19/08/2006 acompanyava una imatge d'un caiuc intentant arribar a un port espanyol amb el titular «Allau de *sense papers* a Canàries». Aquest llenguatge és comú als tres mitjans analitzats.

La segueixen les imatges que mostren a immigrants amb una actitud neutre amb sis portades. Tot i no mostrar cap signe de conducta violenta, el llenguatge estereotipat contra els immigrants segueix. Per exemple, el dia 01/03/2006 el diari *ABC* titulava «El efecto llamada desborda también la valla de Melilla».

Mitjà	ABC			El País			El Mundo			Total
	Archidona	Caiucs	Tarajal	Archidona	Caiucs	Tarajal	Archidona	Caiucs	Tarajal	
I - arribant	0	4	1	0	1	3	0	0	0	9
I - positiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I - neutre	0	2	2	0	0	0	0	1	1	6
I - negatiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I - ajudats	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
I - denúncia	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
Polítics	0	2	1	0	0	1	0	0	1	5
Altres	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Total	0	9	4	1	3	4	0	3	2	26

Taula 4.2: Contingut de les imatges de les portades. Font: Elaboració pròpia

Ara bé, no totes les imatges tenen un contingut negatiu. *El País* i *El Mundo* denuncien mitjançant imatges la situació dels immigrants. Aquesta crítica es reflecteix, per exemple, en la portada d'*El País* del dia 22/11/2017, on es mostra a immigrants retinguts en una presó. El titular, «Aluvión de críticas contra la cárcel para inmigrantes», també inclou un llenguatge estereotipat però aquesta vegada juga a favor dels immigrants. *El Mundo* denuncia en la seva edició del dia 30/05/2006 els espais habilitats pels immigrants davant la falta de places als CIE i aporta una imatge per defensar la seva informació, titulada «Hacinados en el garaje de la comisaría».

4.1.2 Anàlisi dels titulars de les portades

Les imatges generen una impressió al lector, però l'anàlisi es centra sobretot en la informació. I el primer contacte que es té amb la informació és al titular de la portada. Els tipus de titulars que predominen són aquells sintàcticament complerts amb un 79,5% (50 de 63). Per contra, els titulars que no són sintàcticament complerts (independentment de si pertanyen a la categoria «Expressiu» o a la categoria «Cita») representen un 20,5% (13 de 63). Els tipus de titulars més freqüents són els informatius, que conformen un 62% de la mostra analitzada (39 de 63).

Els resultats que es mostren a la Taula 4.3 mostren que el subjecte més utilitzat són els immigrants (un 34%), seguit de prop pel Govern central (un 28%). Tot i la proximitat en quant a números es refereix, hi ha una diferència notable si es mira el verb que realitza el subjecte. En el cas dels immigrants el verb és negatiu un 70% de les vegades mentre que en el cas de l'executiu hi ha una equilibri entre verbs neutres i verbs negatius.

A l'hora de realitzar l'anàlisi s'ha de tingut present que hi ha verbs negatius que no comporten una visió negativa sobre el subjecte. Per exemple, el dia 07/02/2014 el diari *El País* publica el titular següent: «Nueve inmigrantes mueren tras un intento de entrada masiva en Ceuta». Morir és un verb negatiu però no està relacionat amb una mala percepció dels immigrants. Així i tot, el número de verbs negatius seguia sent superior als casos que acaben de ser esmentats.

S'ha considerat interessant fer menció als dos verbs positius que trobem quan el subjecte són les forces de seguretat. Tot i que el verb és positiu en ambdós casos, el missatge no ho és. Aquest fet cobra una especial rellevància perquè entre les dues portades hi ha un interval de 5 dies. Ens situem en un moment en que les forces de seguretat són qüestionades per la seva actuació en el cas «La tragèdia del Tarajal». Mentre que l'*ABC* titula el dia 20/02/2014 «La Guardia Civil rescató del mar a 9 inmigrantes en el asalto a Ceuta», *El Mundo* publica el dia 25/02/2014 una notícia amb el següent titular: «La Guardia Civil prohíbe disparar pelotas de goma a los inmigrantes». Mentre que el primer rotatiu defensa l'actuació de

Subjecte	Verb			Total
	Positiu	Neutre	Negatiu	
Immigrants	0	5	12	17
Cadàver	0	0	0	0
Població espanyola	0	0	0	0
Territori espanyol	0	0	0	0
Govern	0	7	7	14
Oposició	0	0	1	1
Govern autonòmic	0	0	4	4
Oposició autonòmica	0	0	0	0
Forces de seguretat	2	0	5	7
País estranger	0	0	0	0
ONG	0	0	0	0
Organisme Internacional	0	0	3	3
Altres	2	1	1	4
Total	4	13	33	50

Taula 4.3: Subjecte dels titulars de la portada. Font: Elaboració pròpia

la Guàrdia Civil, el segon la considera desproporcionada i aplaudeix el gest de retirar les pilotes de goma.

Si observem els resultats corresponents a l'anàlisi de l'objecte de la portada, recollits a la Taula 4.4, veurem que els immigrants tornen a ser la subcategoria més freqüent amb un altre 34%. Si creuem les dades amb les obtingudes a la Taula 4.3 podem veure que immigrants apareixen en un 66% dels titulars (hi ha un cas on els immigrants són subjecte i objecte del titular). Es troben a una gran distància de les següent subcategoria a la llista, «Altres», que apareix en un 28% de les informacions.

També és notable destacar la poca presència de l'executiu com a objecte de la portada. Això ens fa observar que els diaris recullen a les seves portades les mesures que adopta el Govern i no donen tanta importància a les crítiques que rep. També són més propenses a ser subjecte les forces d'ocupació, la aparició de les quals disminueix considerablement en la Taula 4.4.

4.1.3 Anàlisi de la valoració de les portades

La primera consideració que s'ha de fer en l'anàlisi de les portades és que hi ha 28 portades que no tenen posicionament definit. Aquestes representen un 44,4% de les portades analitzades, però no apareixen en la Figura 4.3 perquè no aporten informació sobre el posicionament del mitjà respecte la immigració. Tot i això, s'ha considerat pertinent destacar que és el diari *El País* qui té un major

Objecte	Verb			Total
	Positiu	Neutre	Negatiu	
Immigrants	3	3	11	17
Cadàver	0	0	0	0
Població espanyola	0	0	0	0
Territori espanyol	0	3	2	5
Govern	1	0	4	5
Oposició	0	0	0	0
Govern autonòmic	0	0	0	0
Oposició autonòmica	0	0	0	0
Forces de seguretat	0	1	0	1
País estranger	0	2	1	3
ONG	0	0	0	0
Organisme Internacional	0	2	1	3
Altres	0	2	9	11
No hi ha objecte	0	0	5	5
Total	4	13	33	50

Taula 4.4: Objecte dels titulars de les portades. Font: Elaboració pròpia.

número de portades sense posicionament definit amb un total de 10 portades. També s'ha descartat el posicionament «Negatiu Altres» perquè no és un dels tres implicats principals en la immigració (ho són els immigrants, el Govern i les forces de seguretat) i la quantitat de posicionaments (1) era molt petit per poder-ne extreure alguna conclusió útil.

Com es pot veure a la Figura 4.3, la majoria de portades tenen un posicionament negatiu tant amb la immigració (18) com amb l'executiu (12). Tot i que aquest posicionament no és explícit sovint es pot extreure si es para atenció al llenguatge utilitzat. Per exemple, el diari *ABC* recull el dia 20/08/2006 la següent cita: «Hay 100.000 inmigrantes en Senegal a la espera de subirse a un cayuco». El rotatiu de *Vocento* també presenta els immigrants com una amenaça amb el titular «El 30% de los inmigrantes ilegales llegados a Canarias sufren sífilis, sida, tuberculosis o hepatitis B», publicat el dia 26/05/2006. *El Mundo*, per la seva banda, treu la notícia «La llegada de inmigrantes por mar durante julio bate todos los récords» en portada el dia 14/08/2006. *El País* fuig d'aquestes expressions a les seves portades, però utilitza un llenguatge que conté paraules com «allau», «onada» o el verb «desbordar».

Aquí també cal destacar la defensa que fa el diari *ABC* de les forces de seguretat. El dia 20/02/2014 *El País* publicava que «La Guardia Civil ocultó en sus informes que se disparó en el agua a los inmigrantes». El mateix dia, *ABC* publica-

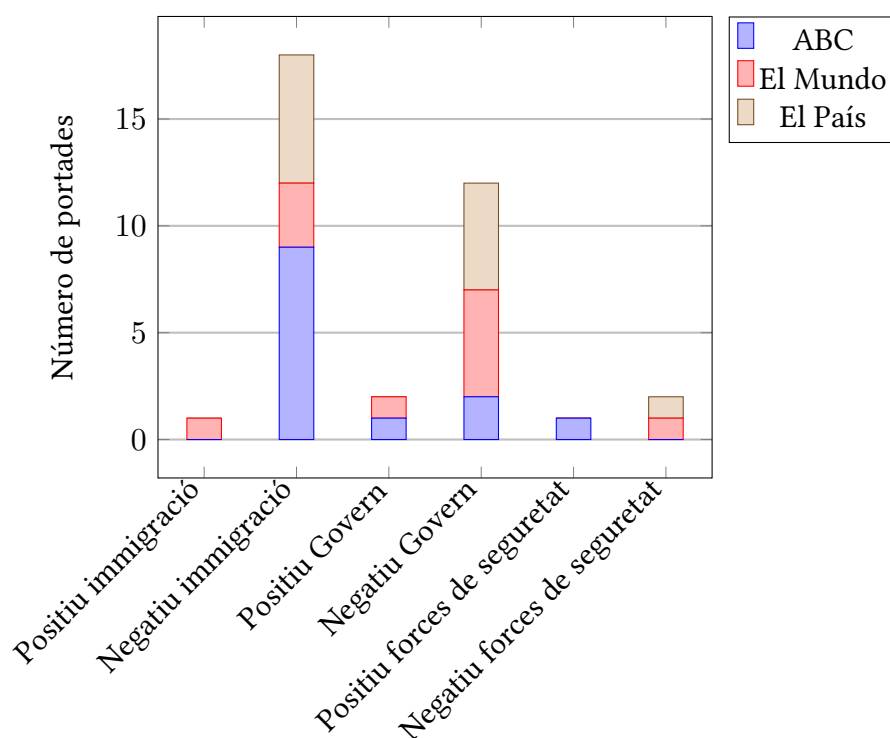

Figura 4.3: Posicionament dels mitjans. Font: Elaboració pròpia.

va la notícia del rescat de 9 immigrants dut a terme pel cos de seguretat. Aquesta disparitat entre portades és especialment significativa ja que mostra clarament com els mitjans poden incidir en la opinió pública en funció de l'enfocament que donen a la realitat.

4.2 Anàlisi d'interior

Tal i com s'ha procedit amb l'anàlisi de portades, el primer ítem en el qual es centrarà l'anàlisi és en el total d'informacions publicades en els mitjans. S'han analitzat un total de 363 notícies. Tal i com mostra la Figura 4.4 el diari que més ha informat sobre la immigració irregular a Espanya és el diari *El País* amb 131 notícies. *El Mundo* i l'*ABC* han publicat 119 i 113 informacions respectivament.

Si entrem a mirar cas a cas, veurem que el cas que ha rebut una major cobertura mediàtica és «la crisi dels caiucs» amb 191 notícies. Aquest és un resultat esperat perquè es tracta d'un cas de seguiment de l'arribada d'immigrants que comprèn un període de temps més extens que els altres dos casos. «La tragèdia del Tarajal» ocupa la segona posició amb 131 notícies analitzades. Finalment, el «cas

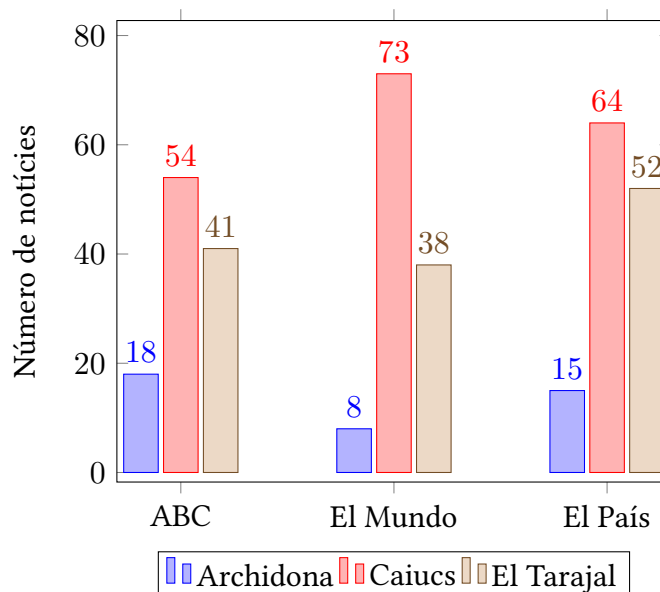

Figura 4.4: Total de notícies de la unitat d'estudi «Interior». Font: Elaboració pròpia.

Archidona» no va tenir tanta repercussió mediàtica ja que només es van dedicar 41 informacions al seguiment. En el «cas Archidona» han estat incloses informacions que han aparegut al rotatiu *ABC de Sevilla*. Després de consultar amb el tutor del TFG si aquestes informacions entraven dins l'anàlisi de continguts o si es descartaven s'ha optat per incloure-les ja que l'*ABC de Sevilla* comparteix línia editorial amb l'*ABC de Madrid* i es va considerar que la no inclusió de les informacions a l'edició madrilenya era fruit d'un criteri de proximitat geogràfica. Dit això, a l'apartat «Total cas» de la Taula 4.5 s'indicarà entre parèntesis el número d'informacions que provenen de l'edició andalusa de l'*ABC*.

Pel que fa a l'extensió de les informacions, es pot observar a la Taula 4.5 que l'espai que més vegades s'ha dedicat a informar sobre la immigració irregular és l'interval 50-75%, seguit de l'interval 25-50%. En altres paraules, les informacions es desenvolupen mínimament.

Aquesta conclusió es reafirma si s'observa els resultats de la Figura 4.5. Els breus representen només l'11,3% del total de les informacions. El gènere predominant és, amb una gran diferència respecte els altres, la notícia. Aquesta notícia està redactada per els membres de la plantilla periodística del mitjà, ja que les informacions estrictament d'agència suposen un 1,1% del total de l'anàlisi. Si englobem aquelles notícies on l'autoria apareix compartida entre agències i membre de la plantilla el percentatge puja a un 2,5% del total de les informacions (9 de 363). La firma més freqüent, present en un 60% dels casos (215 de 363), és la d'un

Mitjà	Cas	<25%	25-50%	50-75%	75-100%	100+	Total cas	Total
ABC	Archidona	5 (5)	5 (4)	4 (3)	2 (0)	2 (2)	18 (14)	113
	Caiucs	8	12	21	9	4	54	
	El Tarajal	9	7	11	6	8	41	
El País	Archidona	4	4	5	2	0	15	131
	Caiucs	15	17	23	9	0	64	
	El Tarajal	15	12	11	13	1	52	
El Mundo	Archidona	3	2	3	0	0	8	119
	Caiucs	22	31	15	4	1	73	
	El Tarajal	8	5	12	10	3	38	
Total		89	95	105	55	19	363	

Taula 4.5: Extensió de les informacions d'interior. Font: Elaboració pròpia

periodista que firma amb nom i cognom. El total de notícies sense firma definida (englobant «redacció» i «sense firma») és d'un 17,3% (63 de 363). A la Figura 4.5 s'han obviat els gèneres «Perfil» i «Híbrid» per la seva poca presència en el total de l'anàlisi. Només s'ha trobat un perfil (diari *El País*, 15/02/2014: «Un amigo íntimo y colaborador de Rajoy») i una notícia híbrida (diari *ABC*, 16/02/2014: «El uso de material antidisturbios en la frontera es habitual desde 2005»).

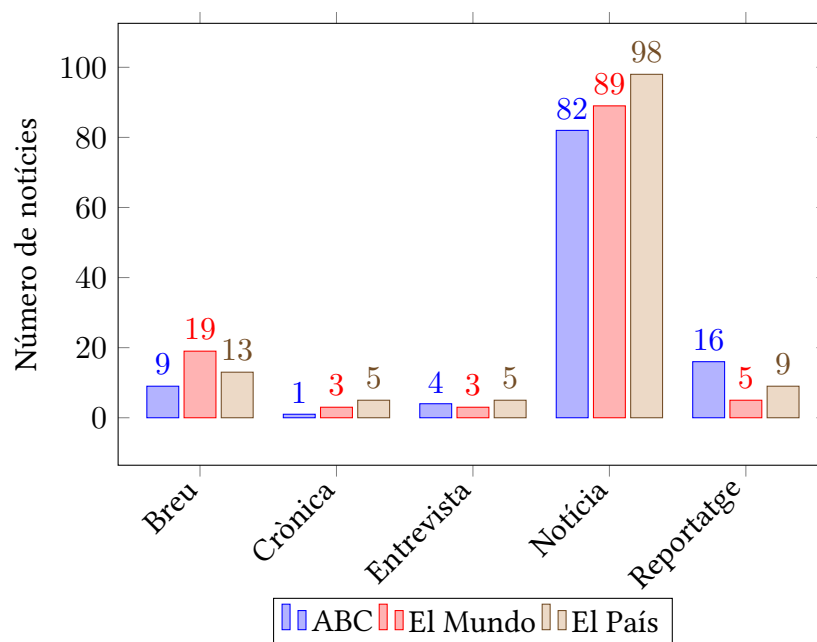

Figura 4.5: Gènere periodístic de la informació. Font: Elaboració pròpia

4.2.1 Anàlisi de les imatges de les informacions d'interior

Un 60% de les informacions d'interior (219 de 363) van acompanyades d'una imatge. El contingut d'aquestes, recollit a la Taula 4.6, és interessant per l'anàlisi.

Mitjà	ABC			El País			El Mundo			Total
	Archidona	Caiucs	Tarajal	Archidona	Caiucs	Tarajal	Archidona	Caiucs	Tarajal	
I - arribant	0	7	2	0	7	0	0	8	1	25
I - positiu	0	1	1	0	1	0	0	4	0	7
I - neutre	3	7	3	1	5	7	0	5	6	37
I - negatiu	1	0	1	1	0	2	0	0	1	6
I - ajudats	2	9	1	0	4	0	0	8	0	24
I - denúncia	0	1	0	2	3	0	1	3	3	13
Cadàver	0	3	3	0	1	4	0	2	3	16
FS - positiu	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
FS - neutre	2	1	1	3	1	1	1	3	1	14
FS - negatiu	0	0	2	0	1	7	0	0	2	12
Polítics	1	1	4	0	6	8	0	4	7	31
Entrevistat	0	1	2	0	3	2	0	3	0	11
Altres	3	6	4	1	1	2	0	0	4	21
Total	12	38	24	8	34	33	2	41	28	219

Taula 4.6: Contingut de les imatges de la unitat d'estudi «Interior». Font: Elaboració pròpia.

La primera conclusió que es pot extreure de la taula és que els immigrants no es presenten com una amenaça en les imatges. De fet, el número d'imatges on es mostra els immigrants adoptant una actitud positiva (7) és més gran que les imatges que mostren els immigrants amb una actitud hostil (6). Ara bé, la majoria d'imatges mostren els immigrants des d'una òptica imparcial. Ara bé, a les imatges de la categoria «Immigrants - neutre» hi ha un procés d'humanització dels immigrants per part dels diaris *El Mundo* i *El País*. Aquests dos rotatius mostren immigrants realitzant accions de la seva vida quotidiana (ja sigui a l'estranger o a Espanya), cosa que l'*ABC* no fa amb tanta freqüència. El llenguatge negatiu que acompanyava les imatges en l'anàlisi de les portades no és tan present dins les informacions d'interior.

També cal destacar el contingut de les imatges durant l'episodi de «la tragèdia del Tarajal». *El País* mostra imatges molt crítiques amb les forces de seguretat. Per exemple, els dies 20/02/2014 i 22/02/2014 el diari mostra captures d'un vídeo on es veu a agents de la Guàrdia Civil disparant a la zona de l'aigua on es troben els immigrants. *El Mundo* també se suma a aquesta crítica i el dia 22/02/14 publica un reportatge on es mostra a Guàrdies Civils realitzant les denominades «devolucions en calent». Fins i tot l'*ABC* mostra imatges que qüestionen l'actuació de les forces de seguretat però en aquest cas el text justifica les accions de la Guàrdia Civil. Un cas similar succeeix quan es mira la fila «Immigrants - denúncia». *El País* i *El Mundo* mostren imatges on es veu als immigrants reclosos i aglomerats en diverses ocasions (el diari *El Mundo* mostra el dia 25/05/06 una aglomeració d'immigrants al CIE de «Las Raíces», per exemple) mentre que l'*ABC* defuig d'aquest tipus d'imatges.

Per finalitzar l'anàlisi d'aquest bloc s'ha considerat rellevant destacar la gran presència que tenen les imatges de solidaritat en les informacions sobre immigració irregular. Amb 24 imatges (un 11% del total) és la tercera categoria més freqüent, només darrere d'«Immigrants - neutre» i «Immigrants intentant arribar a territori espanyol». Aquesta solidaritat es manifesta sobretot en el cas «la crisi dels caiucs», on es concentren el 87,5% de les 24 imatges.

4.2.2 Anàlisi dels destacats de les informacions d'interior

Els destacats són un altre ítem que conforma la globalitat de l'estudi però tenen un problema: són un element que va lligat al disseny del diari i un criteri de disseny diferents poden desembocar en una major o menor presència de destacats en les pàgines dels mitjans. És per això que una anàlisi comparativa entre mitjans o fins i tot entre els diferents casos no és pertinent. Tot i això, s'ha prosseguit amb l'anàlisi perquè els destacats són un bon indicador per esbrinar el posicionament dels mitjans.

Com es pot veure en la figura 4.6 els destacats més recurrents són els que

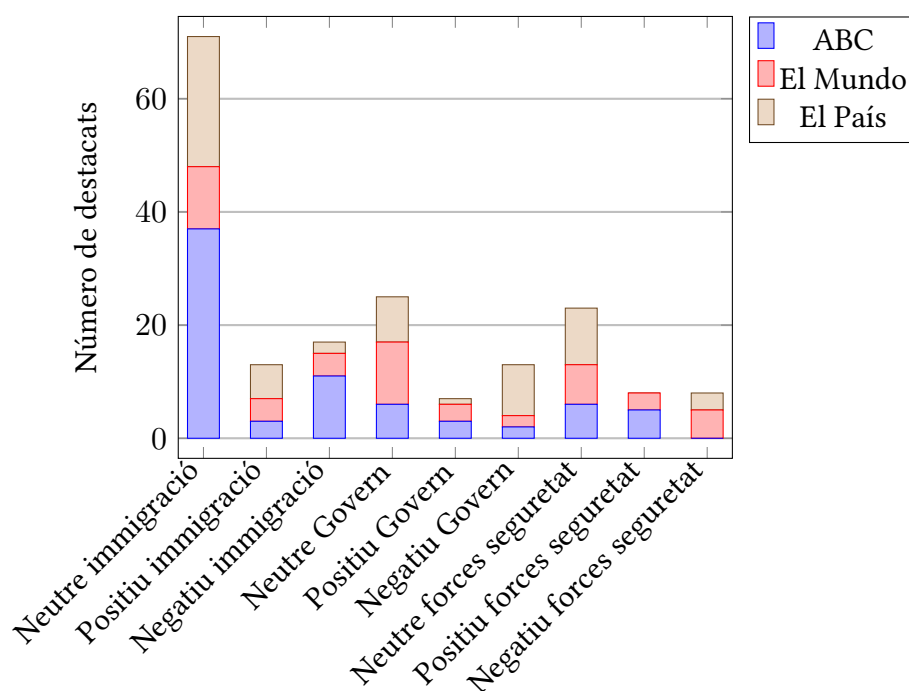

Figura 4.6: Número de destacats de les pàgines d'interior. Font: Elaboració pròpia.

parlen sobre la immigració irregular sense entrar a valorar-la. De l'anàlisi dels destacats en ressalten 3 elements: el primer és la predominança dels destacats «Negatiu Immigració» respecte els «Positiu immigració». Ara bé, si s'analitza mitjà a mitjà es pot veure que *El Mundo* i *El País* tenen més destacats positius que negatius i que és l'*ABC* amb 11 destacats negatius i 3 positius el mitjà que hi hagi un major número de destacats negatius. Tot i això, els destacats neutres segueixen essent els més emprats per tots tres mitjans.

El segon element es troba en l'apartat «Negatiu Govern» i té relació amb el canvi de discurs del diari *El País*. En el cas «la crisi dels caiucs», el mitjà de *PRISA* només dedica un destacat negatiu a l'executiu, en aquell moment amb el PSOE com a força majoritària. En canvi, en el cas «la tragèdia del Tarajal» *El País* dedica 8 destacats a criticar el govern del PP.

Per últim s'ha considerat pertinent destacar la defensa del diari *ABC* de l'actuació de les forces de seguretat, ja que no apareix cap destacat qüestionant els mètodes emprats. En canvi el rotatiu de *Vocento* incorpora 5 destacats que recolzen les forces de seguretat.

4.2.3 Anàlisi de les fonts de les informacions d'interior

Les fonts ens permeten conèixer les veus que apareixen en les informacions. D'aquesta manera es pot concloure si hi ha un equilibri o si només s'ofereix una visió parcial de la informació. La Figura 4.7 mostra que s'han comptabilitzat un total de 1.151 fonts, sent les fonts governamentals (254) notablement majors que les dels immigrants (102). De fet, les declaracions dels immigrants recollides en primera persona són la sisena font més consultada, només per davant del govern autonòmic (75), la oposició autonòmica (6), els països estrangers (40) i els organismes internacionals (52). Si bé és cert la suma de les declaracions dels immigrants amb la de les ONG (220) s'apropa al número de fonts de l'executiu, segueix essent insuficient per superar la xifra de 254 fonts consultades. Si es sumen les fonts oficials (govern + policia) i es comparen amb les fonts que ofereix la visió dels immigrants (immigrants i ONG) la diferència entre els dos bàndols és de 212 fonts.

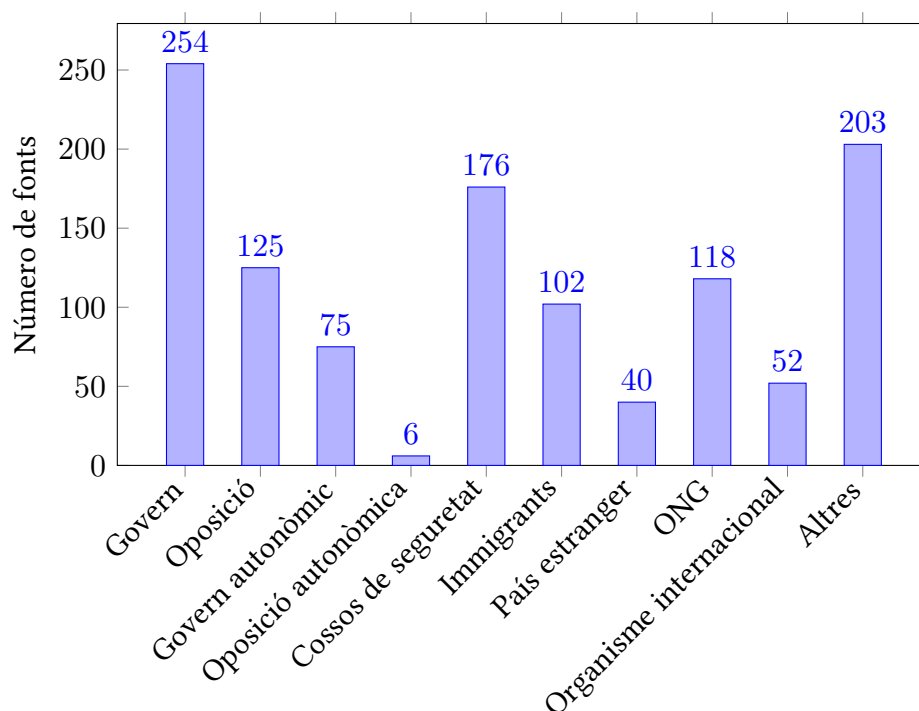

Figura 4.7: Fonts consultades pels mitjans. Font: Elaboració pròpia.

Si entrem a fer una anàlisi detallada de la quantitat de fonts que utilitza cada mitja en els casos analitzats, recollit a la Taula 4.7, veurem com la tendència de la portada segueix present. Els immigrants mai tenen més veu que l'executiu. El diari que més a prop està de l'equilibri és el diari *El País* amb una diferència de 35

fonts. Ara bé, si sumem les declaracions en primera persona dels nouvinguts amb les declaracions de les ONG trobem casos on la suma és major que el total de fonts governamentals. És el cas d'*El País* en el seguiment de la «crisi dels caiucs» i «la tragèdia del Tarajal», on trobem una diferència de 12 i 10 fonts respectivament.

Mitjà	Cas	Font - Govern	Font - Immigrant	Font - ONG	Total
ABC	Archidona	19	7	9	35
	Caiucs	37	17	18	72
	El Tarajal	29	17	3	49
El Mundo	Archidona	6	1	5	12
	Caiucs	51	4	16	71
	El Tarajal	33	12	14	59
El País	Archidona	17	2	11	30
	Caiucs	26	18	20	64
	El Tarajal	36	24	22	82
Total		254	102	118	474

Taula 4.7: Fonts consultades per diari i cas. Font: Elaboració pròpia

Hi ha dos elements que fan desequilibrar la balança global. El primer és el «cas Archidona», on els periodistes no tenen moltes ocasions per parlar amb els immigrants. Tots tres mitjans presenten una diferència mínima d'un 60% entre la quantitat de fonts de l'executiu i dels immigrants. El segon element és la cobertura informativa que fa el diari *El Mundo* del cas «la crisi dels caiucs». Amb 51 fonts governamentals i només 4 explicacions dels immigrants és el cas més desigual entre les dues parts que s'ha recollit (diferència de 47 fonts).

4.2.4 Anàlisi dels titulars de les informacions d'interior

Els titulars analitzats en la unitat d'estudi «interior» segueixen la tendència dels analitzats en la portada. Els titulars sintàcticament complets predominen sobre els que no ho són (un 67,2% dels titulars són sintàcticament complets, el 32,8% restant no). El percentatge ha baixat respecte l'obtingut en l'anàlisi de les portades degut a la inclusió de reportatges i cròniques amb un sistema de titulació que permet una major creativitat. Tot i l'auge dels titulars expressius, els titulars informatius segueixen sent els més freqüents amb un 56,4% del total de les informacions analitzades, patint una lleugera pèrdua respecte el 62% obtingut en l'anàlisi de les portades.

On si que hi ha un canvi és en el subjecte més concurrent de les informacions. Com mostra la Taula 4.8, el subjecte «Govern» desbanca al subjecte «Immigrants» com a més utilitzat. Un altre fet destacable és que ambdós subjectes

estan acompanyats per més verbs neutres que verbs negatius, trencant així la tendència observada a les portades, on els verbs que acompanyaven a els subjectes esmentats eren majoritàriament negatius.

Subjecte	Verb			Total
	Positiu	Neutre	Negatiu	
Immigrants	0	38	32	70
Cadàver	0	0	0	0
Població espanyola	0	0	1	1
Territori espanyol	1	0	2	3
Govern	8	38	31	77
Oposició	0	0	0	0
Govern autonòmic	0	6	4	10
Oposició autonòmica	0	1	0	1
Forces de seguretat	4	6	11	21
País estranger	1	3	5	9
ONG	2	3	11	16
Organisme Internacional	1	1	8	10
Altres	6	10	10	26
Total	23	106	115	244

Taula 4.8: Subjecte de les informacions d'interior. Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a l'objecte de les informacions no hi ha canvis notables respecte els esmentats en l'anàlisi de l'objecte de la portada. La taula 4.9 mostra que els immigrants segueixen sent el principal objecte del titulars. Si es fa el creuament de dades amb les de la Taula 4.8 es pot veure que els immigrants perden presència en els titulars ja que apareixen en un 40% dels titulars (hi ha dos casos on el subjecte i l'objecte del titular són els immigrants). També perden presència les forces de seguretat, que passen d'un 15% a un 10%. D'altra banda, categories com «Territori espanyol» o «País estranger» experimenten un lleuger creixement.

Un altre fet destacable és que els verbs negatius disminueix considerablement en l'anàlisi d'interior. Si en l'anàlisi de les portades els verbs negatius eren majoritaris (un 66,67%), ara continuen sent els tipus de verbs més utilitzats però han perdut la majoria (47,13%). La proporció de verbs positius s'ha mantingut (s'ha passat d'un 8% a un 9,5%), així que es pot concloure que a les pàgines d'interior hi ha una major neutralitat verbal en els titulars que a les portades.

Objecte	Verb			Total
	Positiu	Neutre	Negatiu	
Immigrants	11	19	48	78
Cadàver	0	2	2	4
Població espanyola	0	1	0	1
Territori espanyol	1	28	5	34
Govern	1	10	9	20
Oposició	0	0	1	1
Govern autonòmic	0	2	0	2
Oposició autonòmica	0	0	0	0
Forces de seguretat	4	4	9	17
País estranger	1	9	7	17
ONG	0	1	0	1
Organisme Internacional	1	9	2	12
Altres	4	16	20	40
No hi ha objecte	0	5	12	17
Total	23	106	115	244

Taula 4.9: Objecte de les informacions d'interior. Font: Elaboració pròpia.

4.2.5 Anàlisi de la valoració de les informacions d'interior

Aquesta neutralitat que augmenta en els titulars també es pot extrapolar en les informacions d'interior. Aquestes s'han dividit en quatre apartats (positiva, negativa, neutre i no comenta). Les peces que han estat categoritzades com «no comenta» són un total del 18,19% de l'estudi en el cas de la valoració de la immigració. En el cas de la valoració del govern i de les forces de seguretat aquest percentatge és molt superior (33,9% i 33,34%). A més a més, s'han analitzat 5 notícies del diari *El País* oferien una visió múltiple sobre els diferents actors perquè eren poc representatives.

La Figura 4.8 mostra que les informacions que tenen una percepció negativa de la immigració segueixen essent més nombroses que les que ofereixen una visió positiva. Ara bé, si s'entra a analitzar el número de peces positives i negatives publicades a cada mitjà es veu que *El País* ha publicat més informacions amb una visió positiva que notícies amb un posicionament contrari a la immigració. Tot i això, la majoria d'informacions publicades al diari pertanyen a la categoria «neutre», com en el cas d'*El Mundo*. L'únic que no segueix aquesta tendència és l'*ABC*, amb més notícies negatives (42) que neutres (35).

En el cas de la valoració del Govern, el primer que cal destacar és que el número d'informacions negatives que fan referència al govern són superior a aquelles que fan referència a la immigració. *El Mundo* i l'*ABC* són especialment crítics

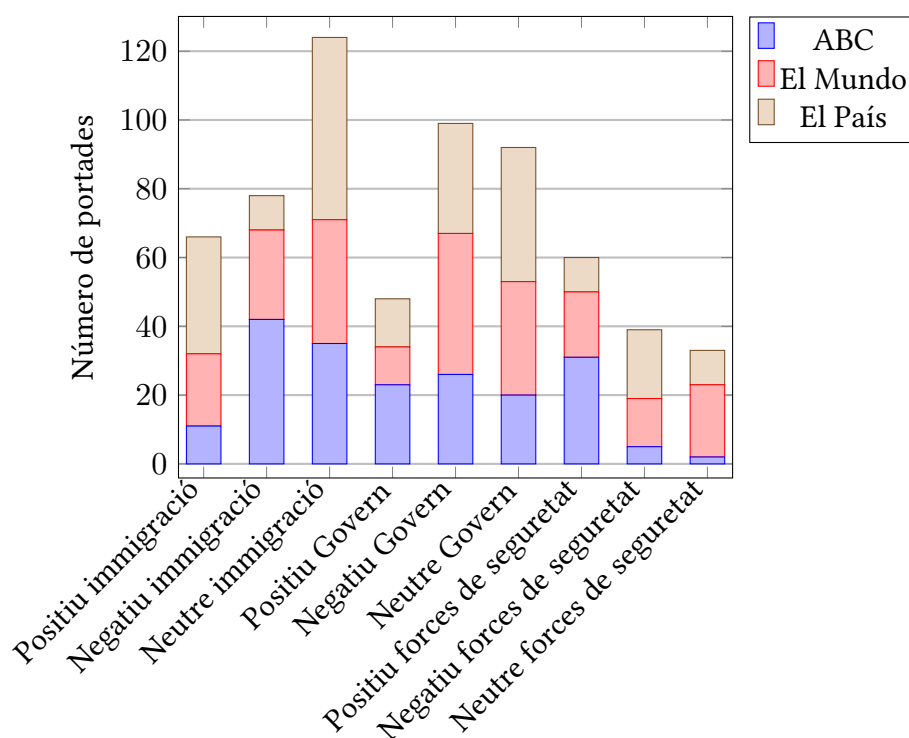

Figura 4.8: Valoració de les informacions d'interior. Font: Elaboració pròpia.

amb l'executiu ja que publiquen més notícies negatives (41 i 26 respectivament) que neutres (33 i 20) amb el govern. Ara bé, mentre que *El Mundo* manté una crítica transversal independentment de qui governi, el diari *ABC* és especialment crític en l'episodi de la «crisi dels caiucs», on hi havia un govern del PSOE. De fet, un 92,3% del total de notícies negatives del diari són d'aquest cas en concret. Per contra, amb el PP al govern és quan trobem la gran majoria de les peces on es defensa l'executiu (91,3%).

Aquesta defensa aferrissada també es produeix en la valoració de les forces de seguretat. L'*ABC* publica més informacions defensant l'actuació dels cossos de seguretat (31) que els altres dos mitjans junts (30). En canvi, només publica 5 notícies criticant la seva actuació, mentre que *El Mundo* en publica 14 i *El País* 20. Aquests dos últims mitjans també publiquen més informacions amb una visió neutre dels cossos que el rotatiu fundat per Luca de Tena.

Finalment, els tres mitjans recullen en les seves informacions d'interior entrevistes positives i negatives amb la immigració. En aquest cas és el diari *ABC* el més neutre de tots, amb dues notícies per banda. *El Mundo* (2 negatives i una positiva) i *El País* (2 negatives i 3 positives) no presenten el mateix nombre de missatges per banda, tot i que el total d'entrevistes mostra un equilibri entre po-

sicions (6 per bàndol).

4.3 Anàlisi d'opinió

Aquesta secció és la més representativa per definir el posicionament que adopten els diaris analitzats a la hora de tractar la immigració irregular. Són d'especial interès els editorials, que marquen el posicionament del conjunt del mitjà i no d'un periodista en particular com els articles d'opinió. En aquesta anàlisi no s'entrarà a valorar ítems que han aparegut en altres anàlisis com la valoració dels titulars o la presència d'imatges ja que la majoria de peces analitzades són sintàcticament incompletes i no van acompanyades de cap imatge. S'han analitzat 65 peces d'opinió, que estaven desglossades manera que mostra la Figura 4.9.

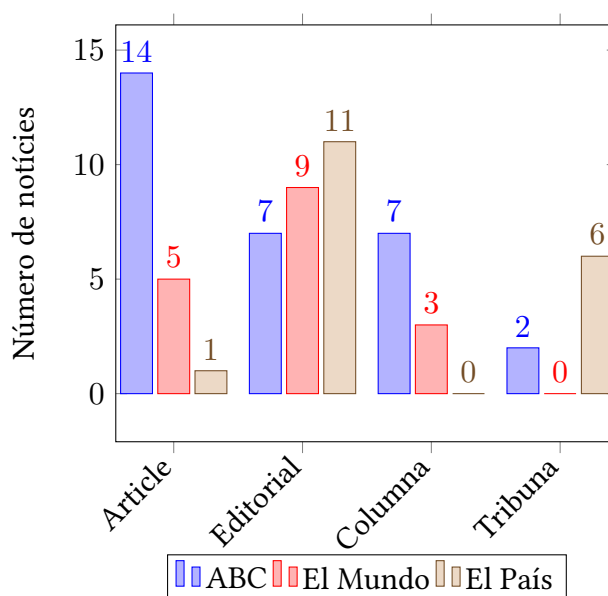

Figura 4.9: Total de peces d'opinió. Font: Elaboració pròpia

Aquesta diferència entre el número d'articles publicats al diari *ABC* respecte els publicats en els altres dos mitjan rau en l'extensió de la secció d'opinió de l'*ABC*. El rotatiu de *Vocento* dedica aproximadament unes 15 pàgines a la opinió, mentre que els altres en dediquen un número que oscil·la entre les 2 i les 5 pàgines. És per això que veiem un major número d'articles i columnes però, en canvi, els editorials presenten valors similars. Un altre fet que cal destacar és la alta presència de «tribunes» en el diari *El País*. La inclusió de tribunes implica prestigi perquè les escriu un entès en el tema. Aquests experts han escrit un total

de 8 tribunes, 2 pel diari *ABC* i 6 pel diari *El País*. Mentre que els experts que han escrit pel primer diari no han deixat entreveure la seva posició envers la immigració i s'han centrat a criticar l'acció del govern, tots els experts que han escrit tribunes pel diari *El País* han defensat la immigració.

A la Taula 4.10 es desglossen les peces d'opinió pels diferents casos analitzats. «La crisi dels caiucs» és el cas amb més peces dedicades amb un total de 36, seguit per «la tragèdia del Tarajal» amb 23. Els mitjans només han dedicat 6 portades al «cas Archidona». L'extensió més freqüent per les peces d'opinió és l'interval «25-50%», amb un 61,34% dels casos. El segueix l'extensió «<25%» amb un 26,15%. Només el 12,51% de les peces d'opinió superen la mitja pàgina.

Mitjà	Archidona	Caiucs	El Tarajal	Total
ABC	2	18	10	30
El Mundo	0	10	7	17
El País	4	8	6	18
Total	6	36	23	65

Taula 4.10: Peces d'opinió dividides per casos. Font: Elaboració pròpia.

4.3.1 Anàlisi de la valoració de la secció d'opinió

La primera cosa que convé destacar és que la percepció negativa del govern és major a la de la immigració. Aquesta tendència ja s'havia trobat en les pàgines d'interior, però l'alta presència de continguts neutres feia que no se situés en primera posició. Pel que fa a la resta, es segueixen repetint les tendències que s'han trobat fins ara. Les posicionament negatiu envers el govern i la immigració supera el posicionament positiu. Aquesta regla es podria extrapolar a les forces de seguretat però les opinions del diari *ABC* ho impossibiliten.

El País és el diari que ofereix una visió més positiva de la immigració (un 68,42% del total de les informacions positives està publicada al rotatiu de *PRISA*). *El Mundo*, per la seva banda, s'apropa al discurs de l'*ABC* en les peces d'opinió. Si en la unitat d'estudi «Interior» *El Mundo* era el diari amb un major equilibri entre posicionaments, a la unitat d'estudi «Opinió» deixa aquest equilibri per mostrar un posicionament més afí als cossos de seguretat i al govern i més negatiu envers la immigració.

Si ens centrem en l'anàlisi dels editorials de la Taula 4.11 veiem que el posicionament més freqüent és una visió negativa del govern. En un 55,55% dels editorials (15 de 27) es critica l'actuació de l'executiu. També s'ha de destacar que per primera vegada en una anàlisi la visió positiva de la immigració supera la negativa. La gran quantitat d'editorial d'*El País* juntament amb una moderació

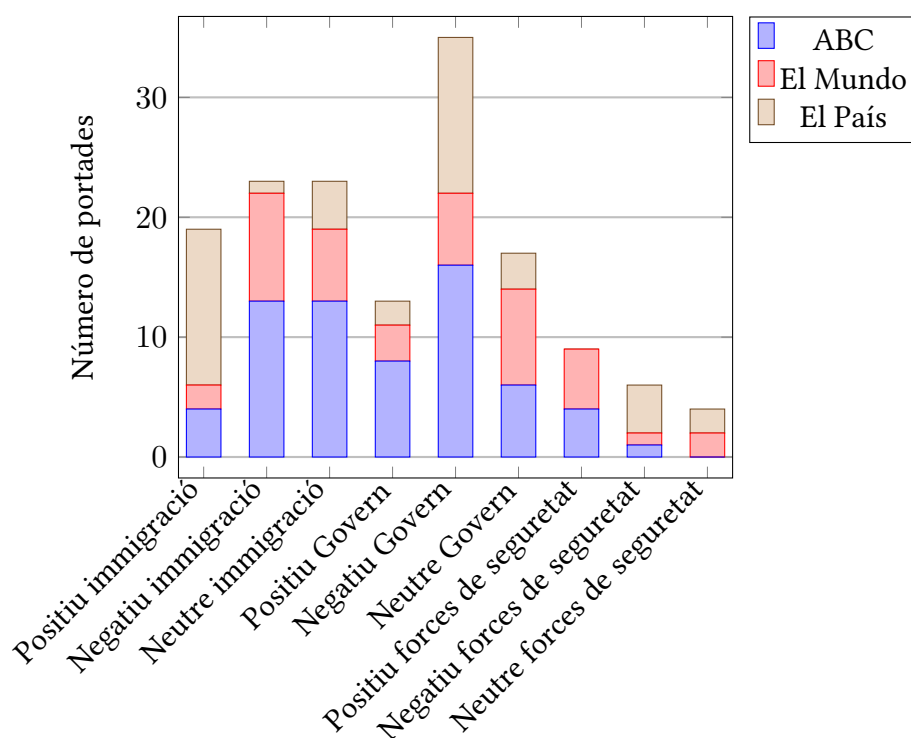

Figura 4.10: Posicionament de les peces d'opinió. Font: Elaboració pròpia.

del to de l'ABC han fet possible aquest fet. *El Mundo* continua amb un posicionament més pròxim a l'ABC ja que dedica 3 editorials a mostrar un posicionament negatiu enfront la immigració i, en canvi, no mostra un posicionament positiu en cap editorial.

Un altre fet destacable és l'equilibri entre les diferents visions de les forces de seguretat. *El País*, que en les altres anàlisis havia sigut molt crític amb els diferents cossos publica dos editorials defensant la seva actuació en l'episodi de «la crisi dels caiucs». Ara bé, no dubta en criticar-les en el cas «la tragèdia del Tarajal». L'ABC manté el seu posicionament de defensa de l'actuació dels cossos. *El Mundo*, per la seva banda, no es pronuncia.

Mitjà	Cas	Positiu - I	Negatiu - I	Positiu - G	Negatiu - G	Positiu - FS	Negatiu - FS
ABC	Archidona	0	0	0	0	0	0
	Caiucs	2	0	0	3	0	0
	El Tarajal	0	1	2	0	2	0
El Mundo	Archidona	0	0	0	0	0	0
	Caiucs	0	3	1	2	0	0
	El Tarajal	0	0	1	1	0	0
El País	Archidona	2	0	0	3	0	0
	Caiucs	2	1	1	2	2	0
	El Tarajal	2	0	0	4	0	4
Total		8	4	5	15	4	4

Taula 4.11: Posicionament dels editorials. Font: Elaboració pròpia.

Capítol 5

Conclusions

La primera conclusió a la qual s'ha arribat després de realitzar les diferents anàlisis és que hi ha una diferència notable entre la percepció de la immigració depenent de si aquesta va en portada o està situada a l'interior del diari. A la portada normalment s'utilitza un llenguatge estereotipat envers la immigració, amb l'aparició de paraules com «allau», «mareja» o «onada». Aquestes expressions no solen aparèixer amb tanta freqüència a l'interior dels diaris.

S'ha de parlar també d'una descompensació d'informacions. El «cas Archidona» no té el mateix seguiment que els altres dos casos. Les informacions que apareixen en portada (2 de 63, un 3,17%) a l'interior (41 de 363, un 11,3%) i a la secció d'opinió (6 de 65, un 9,23%) són un percentatge molt petit del total de les informacions analitzades. La durada del cas és d'exactament dos mesos (la primera informació es recull el dia 11/11/2017 i la última el dia 11/01/2018), una duració temporal similar a la del cas «la tragèdia del Tarajal» (la primera informació es recull el dia 07/02/2014 i la última de la primera tongada informativa es recull el dia 19/04/2014). En canvi, la quantitat de notícies és molt major en el segon cas. Aquesta disparitat entre número d'informacions podria anar lligada a l'agenda política dels mitjans. Les notícies sobre la immigració es recullen essencialment a la secció «Espanya» o «Nacional». Durant el «cas Archidona» l'actualitat nacional anava lligada a Catalunya i les eleccions del 21 de desembre, així que podem concloure que es va decidir informar sobre Catalunya en detriment de les informacions relacionades amb Archidona.

El subjecte més freqüent en l'anàlisi dels titulars són els immigrants (17 casos per 14 del govern), que també són el subjecte més recurrent (17 casos). En canvi, a les informacions d'interior és el govern qui apareix més vegades com a subjecte (77 casos per 70 dels immigrants). Els immigrants segueixen essent l'objecte més freqüent (78 casos). Els verbs més recurrents són els negatius (33 en l'anàlisi de portades i 115 en el de les informacions d'interior). Així doncs, es pot concloure que l'estructura típica de les informacions relacionades amb la immigració irre-

gular és «Immigrant» o «Govern» + «verb negatiu + «Immigrant». La repetició d'aquest tipus de titulars pot comportar una percepció negativa del govern i la immigració, ja que realitzen accions negatives.

La imatge més freqüent és la corresponent a la categoria «Immigrant - Neutre» seguida de les imatges que mostren a immigrants arribant a territoris espanyol. Aquestes imatges per si soles no tenen cap connotació, ni positiva ni negativa, però sovint (sobretot a les portades) van acompanyades d'un llenguatge estereotipat que fa que la percepció de immigració sigui negativa.

Les fonts utilitzades pels mitjans denoten una versió oficialista de la realitat. Les fonts més freqüents són fonts governamentals amb 254 fonts. Les fonts provinents dels cossos de seguretat (176) també són més nombroses que les fonts d'organitzacions no governamentals (118) i que els immigrants consultats (102). Si les fonts esmentades s'ajunten i es sumen (govern + cossos de seguretat i ONG+immigrants) la diferència entre bàndols és de 212 fonts. Això ens permet concloure que en termes generals hi ha una visió esbiaixada de la realitat que és la que ens donen les fonts oficials. La postura dels immigrants no està prou representada.

Pel que fa a la valoració de les pàgines d'interior trobem dos posicionaments molt definits: el diari *ABC* mostra un posicionament contrari a la immigració i defensa l'actuació dels cossos. En canvi, *El País* és el diari que més defensa els immigrants i el que més critica l'actuació de les forces de seguretat. *El Mundo* es troba entre aquests dos posicionaments. Té un lleuger posicionament negatiu de la immigració, però també és crític amb els cossos policials. És el diari amb un posicionament menys definit. Tots tres mitjans, però, són molt crítics amb l'actuació del govern. De fet, les notícies negatives amb l'executiu superen aquelles que tenen un posicionament neutre.

El posicionament del diari *El Mundo* canvia radicalment en l'anàlisi de les peces d'opinió. El rotatiu mostra un posicionament molt més negatiu envers la immigració i, com l'*ABC*, defensa l'actuació dels cossos de seguretat. Això no impedeix trobar en l'anàlisi d'opinió l'únic cas on la percepció positiva de la immigració supera la negativa. Es tracta de l'anàlisi de els editorials, on trobem 8 editorials positives (6 d'*El País* i 2 de l'*ABC*) que negatives (3 d'*El Mundo* i una de l'*ABC*).

Com a conclusió general extrec que per molt que els mitjans es marquin unes pautes en els seus llibres d'estil aquestes no s'extrapolen a la realitat. Els mitjans mostren, en general, una visió estereotipada de la immigració. Hi ha més notícies amb una valoració negativa de la immigració que notícies amb un posicionament positiu. Tot i aquesta regla general s'ha detectat que el diari *El País* és el que informa més èticament, oferint al lector una major pluralitat de veus per entendre la realitat.

Capítol 6

Bibliografia

ABC (2001). *Libro de estilo de ABC*. Ed: Ariel, Barcelona.

CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA (2002). «Recomanacions del CAC sobre el tractament informatiu de la immigració» a *Quaderns del CAC* n° 12 pp. 63-67. Disponible a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q12recomanacions.pdf [consultat el 26 de maig de 2018].

COL·LEGI DE PERIODISTES (1998). «Manual d'estil sobre minories ètniques del Col·legi de Periodistes de Catalunya» a *Quaderns del CAC* n° 12 pp. 66-70. Disponible a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q12manual.pdf [consultat el 26 de maig de 2018].

ELTIS, David (2000). *The rise of african slavery in the Americas*. Ed: Cambridge University Press, Cambridge.

EL MUNDO (1996). *Libro de estilo / El Mundo*. Ed: Unidad Editorial, Madrid.

EL PAÍS (2014). *Libro de estilo / El País*. Ed: Aguilar, Madrid.

FRUTOS, Juan Tomás (2006). «Las diversas caras de la inmigración en los medios informativos» a *Medios de Comunicación e inmigración*. Ed: Caja de Ahorros del Mediterraneo, Murcia.

GÓNZALEZ-MARTÍN, Antonio (2010). «Fósiles y moléculas: Aproximaciones a la historia evolutiva de *Homo Sapiens*» a *Memorias de la Real Sociedad Española de Historia Natural*, Segunda época, Volum VIII. Disponible a: <http://historia.bio.ucm.es/rsehn/cont/publis/boletines/101.pdf#page=35> [consultat el 6 de maig de 2018].

LABIO-BERNAL, Aurora (2006). «Del estereotipo al amarillismo. Prácticas periodísticas incorrectas en el tratamiento de grupos sociales vulnerables» a *Anàlisi*, n° 33, pp. 31-44. Disponible a: <https://idus.us.es/xmlui/handle/11441/29596> [consultat el 7 de maig de 2018].

LANGA NUÑO, Concha (2007). *De cómo se improvisó el franquismo durante la Guerra Civil: La aportación del ABC de Sevilla*. Ed: Centro de Estudios Andaluces,

Sevilla.

OIM (2006). «Glosario sobre la inmigración» a *Derecho Internacional sobre Migración*. Disponible a: http://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_7_sp.pdf [consultat el 4 de maig de 2018].

OIM (2017). «Migration and migrants: A global overview» a *World Migration report 2018*. Disponible a: <http://www.iom.int/wmr/chapter-2> [consultat el 9 de maig de 2018].

ORTEGA, Patricia (2006). «La inmigración re-contada» a *Medios de Comunicación e inmigración*. Ed: Caja de Ahorros del Mediterraneo, Murcia.

RODRIGO ALSINA, Miquel (2007). «La inmigración representada» a *Anagramas-Universidad de Medellín*, Volum 5, n° 10, pp. 71-80. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4851635> [consultat el 7 de maig de 2018].

PIZARROSO QUINTERO, Alejandro (2010). «El periodismo en el primer tercio del siglo XX» a *ARBOR: Ciencia, Pensamiento y Cultura*, n° CLXXXVI pp. 45-54. Disponible a: <http://arbor.revistas.csic.es/index.php/arbor/article/view/1189/1194> [consultat el 29 d'abril de 2018].

SANTOS, Julià; PRADERA, Javier; PRIETO, Joaquín (1996). *Memoria de la Transición*. Ed: Ediciones Taurus, Madrid.

Capítol 7

Annexos

Taula d'informacions d'interior

Taula d'opinió

Mitjà	Data	Mostra	Firma	Gènere	Mida	Imatge	Contingut imatge	Peu	Tipus titular	Subjecte	Verb	Objecte	Visió immigració	Visió forces seguretat	Visió govern
ABC	23/11/17	Archidona	Periodista	Article	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Neutre
ABC	27/11/17	Archidona	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
El País	08/01/18	Archidona	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
ABC	16/03/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Defensa
ABC	04/04/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	Sí	Immigrants retinguts per GC	Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Defensa
ABC	31/08/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Defensa
ABC	17/05/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	23/05/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	25/03/06	Càluc	Periodista	Article	50-75%	Sí	Immigrants retinguts per GC	Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Defensa
ABC	05/06/06	Càluc	Periodista	Article	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	24/08/06	Càluc	Periodista	Article	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	22/08/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	16/05/06	Càluc	Periodista	Article	50-75%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
El Mundo	22/05/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	Negatiu	NO COMPLEX	Defensa	No valora	Neutre
El Mundo	31/08/06	Càluc	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Valoratiu	Zapatero	NO COMPLEX	Rajoy	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	15/02/14	El Tarajal	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	Negativa	Negativa
ABC	16/02/14	El Tarajal	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	Defensa	Neutre
El Mundo	01/03/14	El Tarajal	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	Defensa	Negativa
El Mundo	25/02/14	El Tarajal	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Valoratiu	Frontera	Negatiu	Immigració	Negativa	Neutre	Negativa
El Mundo	04/03/14	El Tarajal	Periodista	Article	25-50%	NO	NO	NO	Valoratiu	Govern	Positiu	Malistórm	Negativa	No comenta	Defensa
ABC	08/07/06	Càluc	Periodista	Columna	25-50%	Sí	Cadàver	Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
ABC	21/05/06	Càluc	Periodista	Columna	<25%	Sí	Immigrants en CIE (Molts)	Valoratiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	19/08/06	Càluc	Periodista	Columna	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
El Mundo	16/07/06	Càluc	Periodista	Columna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	Neutre	Neutre
El Mundo	23/05/06	Càluc	Periodista	Columna	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	Defensa	Neutre
El Mundo	22/03/06	Càluc	Periodista	Columna	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Neutre
ABC	21/02/14	El Tarajal	Periodista	Columna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	Defensa	Defensa
ABC	07/03/14	El Tarajal	Periodista	Columna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Defensa
ABC	25/02/14	El Tarajal	Columnista	Columna	75-100%	Sí	Immigrants – actitud positiva	Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Neutre
ABC	22/11/17	Archidona	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
El País	28/11/17	Archidona	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
El País	09/01/18	Archidona	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	24/03/06	Càluc	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	20/05/06	Càluc	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Negativa
ABC	06/08/06	Càluc	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
El Mundo	22/08/06	Càluc	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Valoratiu	Govern	Neutre	Immigrants	Negativa	No comenta	Negativa
El Mundo	16/05/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Valoratiu	De la Vega	Positiu	Missatge anti-i	Negativa	No comenta	Neutre
El Mundo	14/08/06	Càluc	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Neutre
El Mundo	24/07/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Defensa	Defensa
El Mundo	21/03/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Defensa	Negativa
El País	26/05/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Negativa
El País	25/07/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Neutre
El País	19/08/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Defensa
El País	16/05/06	Càluc	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	07/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	Sí	Immigrants en massa frontera	Autor	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negativa	No comenta	Neutre
ABC	08/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Defensa	Defensa
ABC	18/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Defensa
ABC	17/10/15	El Tarajal	Sense firma	Editorial	<25%	Sí	Immigrants en massa frontera	Valoratiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Neutre
El Mundo	11/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Negativa	Defensa
El Mundo	07/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Defensa
El Mundo	15/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	<25%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Negativa	Defensa
El País	21/02/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Neutre	Negativa
El País	20/03/14	El Tarajal	Sense firma	Editorial	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	Neutre	Negativa
ABC	30/08/06	Càluc	Expert	Tribuna	50-75%	NO	NO	NO	Expressiu	Govern	Negatiu	Immigració	Neutre	No comenta	Negativa
ABC	06/06/06	Càluc	Expert	Tribuna	75-100%	NO	NO	NO	Valoratiu	Govern	Neutre	Immigració	Neutre	No comenta	Neutre
El País	10/08/06	Càluc	Expert	Tribuna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	Negativa	Negativa
El País	21/03/06	Càluc	Expert	Tribuna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	Negativa	Negativa
El País	29/05/06	Càluc	Expert	Tribuna	50-75%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Neutre	No comenta	Negativa
El País	19/06/06	Càluc	Expert	Tribuna	50-75%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Defensa
El País	18/02/14	El Tarajal	Expert	Tribuna	25-50%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	No comenta	Neutre
El País	24/04/14	El Tarajal	Expert	Tribuna	50-75%	NO	NO	NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Defensa	Negativa	Negativa

Taula de portades

Mitjà	Data	Mostra	Unitat d'estudi	Rellevància dins portada (%)	imatge	Contingut	imatge	Peu	Tipus de titular	Subjecte	Verb	Objecte	Posicionament
El Mundo	02/03/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Altres	Negatiu	Altres	Negatiu Altres
El Mundo	22/03/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Negatiu	Altres	Negatiu Govern
El País	19/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Negatiu	Altres	Negatiu Govern
ABC	22/08/06	Caïucs	Portada	25-50%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	Altres	Negatiu Govern
El Mundo	15/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Negatiu	Govern	Negatiu Govern
El País	15/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern autònom	Negatiu	Govern	Negatiu Govern
El País	15/02/14	El Tarajal	Portada	25-50%	NO	NO		NO	Informatiu	Organisme internacional	Negatiu	Govern	Negatiu Govern
El Mundo	21/03/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Forces seguretat	Negatiu	Immigrants	Negatiu Govern
ABC	22/03/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants ajudats		Informatiu	Informatiu	Govern	Negatiu	Immigrants	Negatiu Govern
El Mundo	27/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Govern	Negatiu	Immigrants	Negatiu Govern
El País	23/11/17	Archidona	Portada	<25%	NO	NO		NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu Govern
El País	22/11/17	Archidona	Portada	<25%	SI	Immigrants – denúncia		Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu Govern
El Mundo	30/05/06	Caïucs	Portada	<25%	SI	Immigrants – denúncia		Expressiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu Govern
El País	20/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Forces seguretat	Negatiu	Immigrants	Negatiu Govern
El Mundo	07/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	No hi ha objecte	Negatiu forces seguretat
ABC	31/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants ajudats		Autor	Valoratiu	Immigrants	Negatiu	Altres	Negatiu forces seguretat
ABC	01/03/14	El Tarajal	Portada	75-100%	SI	Immigrants – neutre		Informatiu	Informatiu	Immigrants	Negatiu	Altres	Negatiu immigració
El País	17/02/14	El Tarajal	Portada	25-50%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	Altres	Negatiu immigració
ABC	17/03/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Forces seguretat	Negatiu	Immigrants	Negatiu immigració
El País	21/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Govern autònom	Negatiu	Immigrants	Negatiu immigració
ABC	17/05/06	Caïucs	Portada	50-75%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		Informatiu	Informatiu	Govern	Neutre	Immigrants	Negatiu immigració
ABC	25/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants ajudats		Informatiu	Cita	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
ABC	19/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants – neutre		Autor	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
El Mundo	17/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Altres		Autor	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
El País	14/05/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants – denúncia		Autor	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
El País	19/08/06	Caïucs	Portada	<25%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		NO	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
ABC	09/03/14	El Tarajal	Portada	75-100%	SI	Immigrants – neutre		Informatiu	Cita	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
El Mundo	06/03/14	El Tarajal	Portada	25-50%	SI	Polítics		Informatiu	Cita	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Negatiu immigració
El País	20/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Govern	Neutre	Organisme internacional	Negatiu immigració
ABC	20/08/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants ajudats		Informatiu	Cita	Immigrants	Negatiu	Pais estranger	Negatiu immigració
El País	05/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Immigrants	Negatiu	Territori espanyol	Negatiu immigració
ABC	26/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Neutre	Territori espanyol	Negatiu immigració
El Mundo	14/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Altres	Positiu	Govern	Positiu Govern
ABC	06/03/14	El Tarajal	Portada	75-100%	SI	Polítics		Informatiu	Informatiu	Immigrants	Positiu	Govern	Positiu Govern
El Mundo	20/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Forces seguretat	Positiu	Immigrants	Positiu forces seguretat
El Mundo	25/02/14	El Tarajal	Portada	50-75%	SI	Immigrants – neutre		Informatiu	Informatiu	Forces seguretat	Positiu	Immigrants	Positiu immigració
El Mundo	25/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Govern	Negatiu	Altres	Sense posicionament
ABC	07/08/06	Caïucs	Portada	<25%	SI	Polítics		Nom propi	Informatiu	Govern autònom	Negatiu	Altres	Sense posicionament
El País	06/03/14	El Tarajal	Portada	<25%	SI	Polítics		Informatiu	Informatiu	Govern	Neutre	Altres	Sense posicionament
El Mundo	08/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Neutre	Altres	Sense posicionament
El Mundo	17/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Altres	Neutre	Forces de seguretat	Sense posicionament
ABC	06/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Organisme internacional	Negatiu	Govern	Sense posicionament
ABC	21/03/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Forces seguretat	Negatiu	Immigrants	Sense posicionament
ABC	18/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Forces seguretat	Negatiu	Immigrants	Sense posicionament
El País	05/03/14	El Tarajal	Portada	25-50%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	Immigrants	Sense posicionament
El Mundo	08/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Oposició	Negatiu	Immigrants	Sense posicionament
El País	30/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Organisme internacional	Negatiu	Immigrants	Sense posicionament
El País	16/05/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Neutre	Immigrants	Sense posicionament
El País	14/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Neutre	Immigrants	Sense posicionament
El Mundo	24/07/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern	Neutre	Immigrants	Sense posicionament
ABC	16/08/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants – neutre		Autor	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Sense posicionament
El País	21/08/06	Caïucs	Portada	<25%	SI	Immigrants ajudats		Informatiu	Expressiu	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Sense posicionament
El Mundo	04/03/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Cita	NO COMPLEX	NO COMPLEX	NO COMPLEX	Sense posicionament
El País	07/03/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	No hi ha objecte	Sense posicionament
ABC	07/02/14	El Tarajal	Portada	75-100%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		Informatiu	Informatiu	Immigrants	Negatiu	No hi ha objecte	Sense posicionament
El País	08/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Immigrants	Negatiu	No hi ha objecte	Sense posicionament
El País	07/02/14	El Tarajal	Portada	25-50%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		Informatiu	Informatiu	Immigrants	Negatiu	No hi ha objecte	Sense posicionament
ABC	23/08/06	Caïucs	Portada	<25%	NO	NO		NO	Informatiu	Govern autònom	Negatiu	Organisme internacional	Sense posicionament
El País	18/02/14	El Tarajal	Portada	50-75%	SI	Immigrants intentant entrar a Espanya		Informatiu	Informatiu	Govern	Neutre	Organisme internacional	Sense posicionament
ABC	16/05/06	Caïucs	Portada	<25%	SI	Polítics		Nom propi	Informatiu	Govern	Negatiu	Pais estranger	Sense posicionament
El Mundo	14/02/14	El Tarajal	Portada	<25%	NO	NO		NO	Valoratiu	Immigrants	Negatiu	Territori espanyol	Sense posicionament
El Mundo	22/08/06	Caïucs	Portada	25-50%	SI	Immigrants – neutre		Valoratiu – N.G.	Informatiu	Immigrants	Neutre	Territori espanyol	Sense posicionament